

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udeležba „Kotoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Mir, to želim!

Norveški pisatelj in politik Björn Björnson je bil te dni sprejet od našega cesarja. O tem sprejemu poroča te-le zanimivosti:

Govoril sem že tudi z drugimi kronanimi knezi, a še nikdar s kraljem, kakoršen je Vaš. Kralj Karel je govoril z veliko odkritosrčnostjo, in presečen sem bil, da koraka tako trdno nasproti svojim ciljem, kako vse ve in kako jasno vse vidi, kako dela vesel, kako živahen je in koliko mlade sile je v njem. Kar je kralj rekel, tega seveda ne smem povedati, a kaj hoče, to bom povedal: mir. Zdaj mir, pozneje še mnogo drugega, same velike in dobre reči. Eno izjavo pa moram povedati: „Jaz sem bil sam zunaj v strelskem jarku“, je rekel kralj, „bil sem priča, ko je bil vojak zaket v trebuh in se je krvav podrl. Vem, kaj je vojna, vem, kako je strašna, vem torej, kaj pomeni mir. Mir, to želim!“

Naš cesar in cesarica sta postala zares prvoboritelja za mir. Ljubezen in hvaležnost narodov bosta za to svoje človekoljubno in plemenito prizadevanje žela v obilni meri!

Ali bo mir?

Vse gleda na Rusijo. Tam bo padla odločitev, ali bomo imeli skoraj mir ali pa bomo še vsaj eno zimo morali prenašati vojne težave.

Dne 11. aprila je razglasila začasna ruska vlada, da nima namena gospodovati drugim narodom, jim jemati njihovo narodno dedščino in s silo zasedati tujo zemljo, pač pa da hoče trajen mir na temelju pravice narodov, da sami odločujejo o svoji usodi.

Avstrijska vlada je že dne 14. aprila, torej takoj, ko je zvedela za ta razglas, odgovorila začasni ruski vladi, da se sedanji ruski vojni cilj popolnoma

krije z avstrijskim, ki ga je naša vlada razglasila že dne 31. marca. Avstrijska in začasna ruska vlada si želita na enak način, ki bi naj bil časten za oba dela, doseči mir. S tem je vsemu svetu in zlasti ruskim narodom jasno pred oči postavljeno, da Rusija nima pravzaprav nobenega vzroka več, boriti se za svojo obrambo in za svobodo svojih narodov. Avstrijska vlada še posebej poudarja, da goji avstrijski cesar v soglasju z vladarji, ki so z njim zvezani, željo, živeti v bodoče v miru in prijateljstvu z ruskim narodom.

Kakor znano, obstoji na Ruskem poleg začasne vlade še tudi zelo upliven in mogočen odbor delavcev in vojakov. Tudi ta je povedal dne 15. aprila svoje mnenje o miru. Najprej označuje svoje stališče nasproti začasni vladi, katero bo podpiral, če se bo zavzemala za ljudske pravice in odklanjala vsako osvajalno zunanjo politiko. Potem pa pravi: Odbor izjavlja, da je potrebno vplivati na začasno vlado v tem smislu, da bo pripuščala v vsem javnem ruskem življenju odločevati ljudsko voljo (demokratizacija javnega življenja) in da se bo trudila za skupen mir brez ozemeljskih pridobitev in vojnih odškodnin. Mir se naj zgradi na podlagi, da se morejo vsi narodi narodnostno prosto razvijati.

Kmalu bomo iz Rusije slišali o miru še en glas, ki bo posebno važen. Okoli 20. aprila se zberejo v Minsku odposlanci vojakov iz vseh ruskih front, da bodo razpravljali o mirovnih pogojih. Temu se stanku se pripisuje izvanredna važnost.

Gotovo je dvojno: Od naše strani se na izrecna voljo blagega mladega cesarja in cesarice stori vse, da pridemo do miru. Na Ruskem je močna struja za mir, tako da se nam časih zdi: Ne bo dolgo trajalo in mi imamo mir. Toda pomisliti je treba zraven tudi to, da je na Ruskem tudi struja za nadaljevanje vojske, koja strujo podpira četverosporazum z nasveti, z denarjem in različnimi grožnjami.

Toda upajmo vkljub vsemu temu, da bo tekom časa vendar le tudi na Ruskem zmagala mirovna struja. V teku enega, dveh mesecev lahko mirovna struja premaga vse ovire.

Otvoritev državnega zbora.

Ker mora ljudstvo vse, kar ima, žrtvovati za obrambo skupne svoje domovine, za to je pač opravičena ljudska želja, da po svojih zastopnikih sodeluje in gleda na to, kako se njegove žrtve uporabljajo. V ustavi določen prostor za tako sodelovanje in nadzorovanje je državni zbor. Skoro tri leta so bila vrata državnega zbora zaprta in ljudstvo je bilo izključeno od svojih ustavnih pravic. Marsikatera pomanjkljivost v upravi se je vsled tega lahko ugnezdila, kar bi se sicer ne moglo zgoditi.

Cesar Karel je ob svojem nastopu slovesno izjavil, da bo upošteval ustavno zajamčene svoboščine in pravice ljudstva. In njegov prvi ministrski predsednik grof Klam-Martinič se je takoj ob svojem nastopu izrekel, da hoče zopet, kakor je v ustavi določeno, sodelovati z ljudskimi zastopniki ter sklicati državni zbor. Toda nemške stranke so začele delati naenkrat velike težave. Pravile so, da jim je bivši ministrski predsednik grof Stürgkh obljubil vzakoničiti nekatere predprave, predno bo sklical državni zbor, med temi tudi nemški državni jezik. Od sedanje vlade so zahtevale, da jim izpolni Stürgkhove obljube. Toda slovanske stranke so proti temu živahno in odločno ugovarjale, kajti Avstrija je tudi domovina slovanskih narodov, in kako se naj ta skupna hiša udobno in prijetno uredi, o tem ne smejo odločevati samo Nemci, ampak vsi avstrijski narodi.

Te dni izvemo, da je stališče avstrijskih slovanskih narodov zmagalo. Vlada hoče prepustiti državnemu zboru, v katerem so vsi narodi zastopani, da si skupno in sporazumno po ustavnih pravicah uredijo svoje notranje razmere. Noče biti služkinja le enega naroda, ampak hoče biti zvesta in modra posredovalka med cesarjevo in ljudsko voljo.

Nemške stranke bodo sicer še skušale delati

LISTEN

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

V službi pogrebca sem došel do že opisane opekarnice. Tukaj me ustavi poznani generalštabni oficir in mi reče:

„Na desno od opekarnice na kolovoznici je obležalo večeraj nad kakih 30 težko ranjenih. Večraj ni mogel nikdo od njih, ker je obstreljeval sovražnik prenačisto vsakrati dohod. Danes je topniški ogenj slabši in redkejši. Poglej vendar do teh ubogih nesrečnejšev!“

Krenili smo na desno in plazili se po trebuhu ob kolovoznici. Rusi so se skupili vedno ob poti s šrapneli, a padalo je precej na desno in levo od kolovoza. Po vseh starih lazeč, smo rabili precej časa, dokler smo dospeli do kamenitega znamenja, ki je postavljeno nekoliko od kolovoza na plani.

To je iz kamna izklesan kip Matere božje, postavljen na nizek podstavek. Globoko pretresljivi prizor ob tem spomeniku in v njegovi bližini mi bo izbrisala iz spomina in srea le smrt. Štel sem mrtve žrtve, bilo jih je 36; niti eden ni več kazal sledove življenja. Pobiti so bili od strojne puške, šrapnelov in granat. Iz lege, kakor sem jih gledal mrtve, je bilo sigurno sklepati, da jih je bila večina prvotno le težko zadetih. Umrli in izkravali so, ker ni prišlo nikdo o pravem času na pomoč. Videti je bilo, kako so skoro vsi v težkih, smrtnih mukah zbrali še v zadnjih trenutkih vse preostale moči in se skušali potegniti do zadnje utehe in tolažbe, do — Marijinega kipa. Nekateri so prilezli prav v bližino, a pred dosegom tolažilnega cilja so onemogli v smrti.

Pet jih je pa bilo prav ob spomeniku, na zemljo klopečih glav, a z eno roko se je še vsak kot otrpli mrlič krčevito oprijemal podstavka tega Marijinega kipa.

Vznožje spomenika je bilo vsled tega smrtnega objema celo okrvavljeno od stete krvi. Nad planoto in samotnim kipom je krilatil smrtni angel. Septembarsko solnce jih je obsinjalo v mrtvaški luči. Tuleče granate in piskajoči šrapneli so jim v divjih zvokih gromeli nagrobno. Njih duh pa je gotovo že počival večno srečno v blagom naročju nebeške Matere, v katero so se skušali potegniti z zadnjo silo v smrtni grozi in strahu že tukaj na zemlji.

Ta prizor mi je še danes porok in svedok, kaj je kristjanom Marija! Dolgo smo vsi stremili na to mrtvaško planoto. Solze sočutja in srčne ginjačnosti so rosile že itak s krvjo prepojene zemljo.

Preveč žrtve je bilo nagromadenih za pokop; smrtno nevarno bi bilo jih na odprti ravni pri bellem dnevu položiti v naročje zemlje. Blagoslovil sem jih raztrošeno počivajoče, in lezli smo plazeč se nazaj do opekarnice. Odtod sem se oprezno ob železničar pomikal do našega polka. Našel sem jih od neprestanih bojov izmučene in otopele, črnaprašnih obrazov in povlanih oblek pred gozdičkom in vasjo Mžano. Nesrečna gošča krute borbe in smrti! Bog zna, kolikokrat so jo naši osvojili, a nešteto krat jim jo je zopet izvil in iztrgal nasprotnik z neizčrpno premočjo. Vas Mžana je bila za nas vsled trdnih, nezdoljivih ruskih okopov nedostopna.

Objel in poljubil je bojno polje mrak večera 9. septembra. Ni bil ta bojni dan tako smrtonosen kakor prvi. V moje srce pa je vrezal neizbrisne brazde vojnega gorja, krutosti in obupa. V napol meglenem mraku sem se vrnil od tovarišev bojne črte na obvezovališče, ki se je bilo v času moje odsotnosti premestilo iz pristave v opekarno. V neposredni bližini tovarne na cesti je stala v dolgi riži cela vr-

sta sanitetnih vozov. Nakladali so težko ranjene, ki so jih nabrali po dnevu po grodeški planoti. Že na prvi pogled se mi je zdelo to prevažanje vozov po odprti ravni v polmraku preveč zapeljiv cilj za sovražnikovo artilerijo. Porazložil sem svoje bojno domnevanje štabnemu zdravniku, ki je nadziral in vodil odvoz, a me je hladnokrvno zavrnil:

„Saj plapolata raz strešnih lin zastava Rdečega križa; na to mednarodno svetilišče vendar Rus ne bo streljal.“

Presneto na debelo se je uštel mož v računu na nedotakljivost mednarodnih pravic. Ni minulo še pet minut, je že zakrutilo po zraku nad tovarno tako tuleče, da je vse vojaštvo v bližini bliskoma poleglo vsled strahu na tla. Bobnila je prva ruska, 18 cm težka granata tik ob cesti, kjer so stali vozovi. Počilo je pri razpoku ter poglalo osušeno zemljo in prah nekaj 10 metrov v črnem oblaku v zrak. Zadet ni bil nikdo, a zračni pritisk je bil tako močan, da je popadala večina voznikov s sedežev v cestno grabo. Konji so v strahu divje zarežgetali in zdijvali oplašeni, brez vodnikov v galopu po cesti. Ljudje so vsled plašnega pobega konj trenutno ostrmeli in osupli.

Naenkrat pa se je zazibalo na sredi tega človeškega klopčiča; vse je začelo dreti in begati narazen, proč od opekarnice po planoti.

Sovražnikova artilerija opazovalec je moral videti silni učinek prvega strela; začele so iz peklenškega topniškega žrela vreti granate za granato, ki so se zasajale prav v sredino med begajočimi. Toliko vojne izkušnje sem si bil do tedaj že nabral, da sem dobro znal: Rus strelja od tamkaj, kamor je zadet prvič, vedno v daljavo naprej in ne nazaj. Na vse grlo sem vpil:

„Nazaj v opekarno, tukaj smo na varnem!“

Nikdo me ni poslušnil pri splošni zmed in med gromovitim udarjanjem granat. Še ranjenec v pod-

težave, toda mi upamo, da vse upiranje ne bo moglo več dolgo ovirati vlade, da skliče državni zbor in pripusti tudi ljudstvo do besede.

Prošnje za oprostitev od črnovojniške službe.

Z 10. aprilom t. l. je stopila v veljavo nova vladna naredba glede črnovojniškega oprostitev. — Odslej je novo to, da ima tudi občina v svoji no besedi, ko se koga priporoča za oprostitev in da se prošnje morajo odslej vlagati edino pri občinskem uradu, kjer ima dotični, za katerega se prosi, svoje stalno bivališče.

Pri vlaganju prošnje za oprostitev se je treba ravnati po sledečih določilih:

Če se prosi za oprostitev samostojnega posestnika ali obrtnika, sme odslej vložiti prošnjo dotičnik sam in sicer tudi tedaj, če je že v vojaški službi. Če se pa prosi za oprostitev posestniškega sina, o-skrbnika, viničarja, čevljarja ali kakega drugega obrtnika, župana, tajnika ali sploh za kako tako osebo, ki bi bila v slučaju oprostitve pri kom drugem v službi ali na delu, mora prositi delodajalec. Za sina mora torej prositi oče ali mati, za viničarja gospodar, za župana ali tajnika občina, za čevljarja ali kovača, ki dela za občane razne potrebščine, občani itd.

Prošnja se mora nasloviti na c. kr. domobransko ministrstvo, Dunaj, in se mora vložiti edino le pri domačem občinskem uradu. Če bi kdo poslal to prošnjo na okrajno glavarstvo, vojaško poveljstvo, ali ministrstvo, bi se zadeva samo le zavlekla, ker bi dotične oblasti poslale prošnje nerešeno občini. Prošnja se mora kolekovati s kolkom po 2 K. Občinski urad mora prošnji priložiti prepis prošnjikove črnovojniške izkaznice. Takih tiskovin imajo pri občinskih uradih od zadnjih prebiranj kot dovolj, in se torej naj dobro shranijo. Važno je, kako se izjavi občinski urad o prošnji. Župan bo moral dobro presoditi položaj in prošnjo za oprostitev dobro priporočiti, ako spozna, da je dotična oseba res potrebovala glavarstvu, katero mora prošnjo takoj bna, da se jo oprostijo. Župani morajo prošnjo poslati pregledati in izreči svojo sodbo, ali se dotični priporoča za oprostitev ali ne.

Prošnje se lahko pišejo tudi v slovenskem jeziku, ker so pri vseh uradih, kamor so kake prošnje poslane, nastavljeni tudi slovenski uradniki.

Žitni monopol.

Ljubljanski „Domoljub“ piše:

S tem moramo računati, kar smo že povedali v svojem listu, da bo še nekaj let po vojski treba omejiti uporabo moke in drugih živil, ki jih je treba deloma ali popolnoma kupovati na tujem. Potemtakem bodimo pripravljani, da bo taka organizacija, kakoršno imamo v zavodu za promet z žitom ob času vojne, tudi še po vojski živila. Koliko časa še po vojski, ne vemo. Slišimo pa od vseh strani iz Nemčije in pri nas, naj se nakup in prodaja žita in vseh mlinskih izdelkov trajno prepusti državi, naj torej

zemeljskih prostorih opekarne so kričeče zahtevali, da se jih spravi na plan.

Rus je pa bljuval moralni ogenj, dokler je videl begati katerega človeka. Granate so še le obmolknile, ko je nas in sovražnika zavila noč v svoj temni in nevidni plašč. Zatonilo je dokaj ur, predno so se začeli prepadati zasopli begunci posamič in s strahom vračati v varno kritje opekarne. Usodepolni beg je zahteval precej človeških mrtvih in ranjenih žrtv; a to vse je radi vojne neizkušnosti, trenutnega strahu in zmedenosti.

Ono noč sem bil do skrajnosti utrujen. Telesno zbit sem dobro spal, ne meneč se za celonočno streljanje in prasketanje.

Vzbudila me je pri svitu belega dne naša artilerija, ki je iz neposredne bližine našega nočišča otvorila gromče ogenj na vas Mžano. V daljavi je nebo kmalu rdeče zažarilo, gosti dim se je valil proti nebu, obstreljevano selo je gorelo.

Vendar kljub artilerijski izdatni pomoči se ni posrežilo zavzeti celi naslednji dan vasi in gozdiča. Sovražnik je svoje utrdbe trdovratno branil, jih držal s pehotno premočjo celi dan 10. septembra. — Proti večeru tega dne so poslali od naše strani nove čete v bojno črto pred vas in goščo, da otvorijo ob svitu zore ojačen napad na sovražne postojanke. A v noči od 10. na 11. septembra, ko je bilo že vse lepo pripravljeno za odločilni naskok, je došlo strogo povelje:

„Nazaj!“

Nepričakovano kot strela pri jasnem nebu je zadela nas zmagovalce zapoved. V noči je zarožalo pred opekarne; prva je nastopila umik naša artilerija.

Njej so sledile v dolgih dveh nepreglednih rezervne, za naskok pripravljene čete, ki so se v obliki ob obeh straneh železnice. Tem je sledilo protoku mučnih nočnih ur že v intranjam blestečem solnečnem vojaštvu iz prvih črti. Počasi, korako-

to, kar je sedaj med vojsko, ostane trajno, ali z drugimi besedami, naj se uvede državni žitni monopol, kakor ga imamo za sol, tobak in smodnik. Kdor pravi, kako se bodo plačevali v vojski narejeni delavci, pač lahko pride na to misel. Cene bodo za žito splošno mnogo večje po vojski, ker je cena zlasti v Ameriki šla zelo kvišku. Na Ruskem imajo pač v Sibiriji in v južni Rusiji ogromne zaloge žita še od zadnjih treh let, ker ga niso mogli zvoziti po morju skozi Dardanele. Če bi vsa ta množina ruskega žita prišla naenkrat na trg, bi se morda mimogrede znižala cena, toda samo mimogrede. Splošno moramo računati z večjimi cenami. Iz tega se pa ne da sklepati, da bi zavoljo višjih cen država ne imela poguma tudi od svoje strani še znaten del pridobiti. Davkar ima tukaj široko pot. Ali je ta pot primerna tistim, kateri kupujejo moko ali ne, o tem je sodba lahka, toda država se glede na svoje potrebe ne bo ozirala na take pomisleke in zato ne moremo odbiti od sebe misli, da bo treba računati z žitnim monopolom. To lahko brez ovinkov povemo, da je žitni monopol mogoč v taki obliki, da ne bo jemal veselja poljedelcu za njegovo delo; seveda ima ta reč vse polno velikih nevarnosti v sebi, katere morejo, če se jim ne izogne država, podreti to veselje in s tem neprimerno škodovati poljedelstvu in tudi državi.

Na Nemškem je prišla zahteva po žitnem monopolu od poljedelcev samih. Leta 1894 je v državni zbornici predlagal monopol za prodajo žita in moke, kar se je kupi v tujni, grof Hans Kanc. Renska kmetijska zveza v Najsu je pa dne 4. decembra 1895 pri svojem zborovanju zahtevala, naj se sploh ves nakup in vsa prodaja žita od države monopolizira.

Ta reč ima nastopno zgodovino: Po vojski l. 1870-1871, v kateri je Nemčija Francoze dobera premagala, je po sklenjenem miru od njih dobila 5 milijard vojne odškodnine. Te milijarde so državo suho povzdignile. Prišlo se je nešteto novih obrti in trgovina je mogočno zrasla. Država je poskrbela za prometna sredstva: popravile so se ceste ter delale nove, zgradilo se je silno mnogo novih železnic. S tem je seveda tudi kmetijstvo dobilo nove podpore. Ker je bilo več ust, ki so rada povzila kaj boljšega, in tudi dovolj denarja, so kmetije vse svoje pridelke lahko dobro spravili v denar. To je pa trajalo samo nekaj časa. Spekulacijski kapital je jel kupovati živila v drugih državah. To je bilo lahko, ker so se prometna sredstva, kakor smo že rekli, silno namnožila in izboljšala, ker se je carina na žito prav znatno vsako leto zmanjševala in sicer s tem namenom, da se je kasneje popolnoma odpravila, zlasti pa tudi zato, ker je bil denar zunanjih držav manj vreden kakor nemški. Nemčija je takrat kmetijske pridelke kupovala večinoma v Avstriji. Naša denarna vrednost — v ti dobi smo imeli še precej časa srebrno veljavo — je bila nasproti marki nizka, to se pravi: za eno marko je bilo treba dati več našega denarja, kakor bi ga šlo po notranji vrednosti marke. V takih razmerah je seveda tista država, ki ima urejeno denarno vrednost ali valuto, na dobrem, ker ima v drugih državah z dobrim domačim denarjem kupljene reči nižjo ceno, kakor bi jo imele, ko bi bila valuta držav, v katerih se kupuje blago, popolnoma v redu. Iz tega se vidi, da so trgovci, ki so žito, živino, surovo maslo, sir, les, kupovali v Avstriji, ali nekatere reči kot n. pr. sir, koruzo, riž tudi v Italiji, ki je imela tudi nizko valuto ob tistem času, te reči doma tudi zavoljo valute lahko cenejše prodajali. Naj pri tej priliki dostavimo, da bode za

ma, globoko klonjenih glav, od prahu očrnelih obrazov, udratih oči in molče so lezli bojovníki neznano kam nazaj, na višje povelje. Vse se je gibalo, lezlo, in gomazelo ob progi brez najmanjšega glasu razgovora; ker vse je bilo otopelo, razočarano, prese-nečeno vsled nepričakovanega umika po tako krvavih bojih. Rusi so morali videti na odprti plani te umikajoče se dolge vrste vojaštva, a niso streljali iz topov, niti nam niso sledili. Bili so gotovo osupli vsled umika po tako hudih junaških navalih in napadih od naše strani.

Prilezli smo ob progi do velikanskega železniskega mosta pred postajo Kamienobrod. Pionirji so ga ravno navrtavali in nabijali z ekrasitom, da ga poženejo v zrak po odhodu čet. Za tem mostom na ravni smo postali, da se uredimo in vojaško uvrstimo. Gledal in motril sem poveljane vojake, ki so izmzgano utrujeni, tavajoč se uvrščali eden za drugim.

Opazil sem pri tej priliki prvič, kako je zgrabil nekatere in mrtvičili jočni krč. Tresti so se začeli kot šiba na valoviti vodi, in curkoma so jim li-le solze po obrazih. Jokali so v nekaki medli omotici in živčni onemoglosti. Torej med vreči solz častnikov kot pripristih vojakov se je končala grodeška bitka, ki je smrtno kosila in pobijala z jekleno točo ovet človeštva. Trajala je kot večnost dolge in mučne tri dni.

Popisal sem v teh vrstah le one spomine te gigantske borbe, katere sem doživel sam na duši telesu. Vsakdo, ki je prisostoval, bi znal povedati gotovo več in še strašnejšega. V tej sliki so nakrat kot začrtani le utisi in popisane boli enega srca nekaj usode enega polka.

VII.

Po bitki.

Ogledal sem se nekoliko po ravnini, kjer smo se ustavili, da se uvrstimo in uredimo. Kar je neslo

nas po vojski ena prvih nalog, skrbeti za to, da se vrednost našega denarja popolnoma uredi, ker sicer se nam bo godilo ravno narobe, kakor se je Nemcem po zmagi nad Francozi. Kupovati bomo morali veliko in navezani bomo pri tem zlasti na Ameriko, ki ima denarne razmere naravnost sijajne. Če bomo s slabo in nizko valuto kupovali blago drugod, bodo cene silno visoke. Če bi se denarna vrednost ne uredila, potem bo ob prosti svetovni trgovini draginja pri nas večja kakor je danes. Ob vojski se da, ko smo navezani v ogromni večini samo na to, kar imamo doma, pomagati z maksimalnimi cenami. Ko se začne zopet trgovina z drugimi državami, bo za tuje blago seveda vsaka maksimalna cena brez pomena, ker se bo moralo pač blago tako plačati, da bo trgovec brez škode.

Vrnimo se zopet k nemškemu poljedelstvu! Povedali smo, da so cene za kmetijske pridelke padale, obenem so se pa silno pomnožili stroški, plače za posle in delavce so bile vedno večje, treba je bilo plačevati tudi za zavarovanje v bolezni in v slučaju nezgod, ki se je uvedlo v nemški državi, precejšnje svote, ki so pomenile nova bremena. Kam se pride, če se to, kar ima kdo prodati, vedno ceneje prodaja, in to, kar ima kupiti, vedno dražje kupuje, če ima vedno manj dohodkov in vedno več stroškov, ni težko izpregledati. Poljedelstvo na Nemškem — podobno, deloma še slabše razmere so bile tisti čas tudi po drugih državah, zlasti pri nas — je šlo rakovo pot, odločno navzdol. Začelo se je razkosavanje, dolgovi na posestva so strašno rastli, boben je pel. — Umljivo je, da so se poljedelci in njihovi prijatelji resno trudili, da bi našli pot, po kateri bi se dal rešiti kmetijski stan, in pri tem premišljevanju so prišli na to, da bi bil žitni monopol najboljšo sredstvo in najbolj temeljita pomoč. Pri monopolu določa država cene in tako so upali, da bi se pri določevanju cen ozirala na to, da kmet ne more živeti, če ima pri svojem pridelovanju redno izgubo in se mu niti njegovo delo ne izplača. Poleg tega so pa nemški kmetje želeli monopola zato, ker so pri monopolu cene stalne. Spekulacijska trgovina, ki je imela povsod po svetu in seveda tudi na Nemškem nakup in prodajo žita v svojih rokah, je skrbela za to, da se je žito, kolikor se je le dalo, kmetu nizko plačalo in drago prodajalo. Stara pesem! Jeseni, ko je kmet žito prodajal, so bile cene nizke, pozimi, ko ga že ni več imel, pa visoke. Na borzah se je z navideznimi kupčijami, ki so bile pa pravzaprav samo stave, v kapitalističnem, kmetom in konsumentom sovražnem smislu vplivalo na cene. Zato je umljivo, da si je vsak poljedelec iskreno želel stalnih cen, neodvisnosti kmetijskih pridelkov od spekulantov in borzijancev in v tej želji se je rodila misel na monopol.

Naše žrtve za domovino.

Od Sv. Andraža v Slov. gor. se nam poroča: Dne 6. aprila t. l. je tukaj umrl enoletni prostovoljec-četovodja učiteljski Konrad Suhač, star 23 let. Kot vojak je bil nastavljen pri zbornem poveljstvu v Gradcu, kjer je zbolel na jetiki. Po daljšem bolehanju so ga prepeljali v njegovo domačo hišo v Slavščino. Po prejemu sv. zakramentov je vrli mladenič na Veliki petek vdan v voljo božjo v Gospodu mirno zaspal. Njegov oče je tudi v vojaški

oko naokrog, povsod so lezle počasi, korakoma, in sklonjenih glav od zemeljskega prahu poveljane vojaške postave. Že iz potrto počasne hoje je bilo razsoditi, da so doživeli vsi umikajoči se v teh 3 dneh človeške moči presegajoči strah in grozo. A vsi ti napori, ki so jih izčrpali in izmzgali, so bili — zastoj — za umik — neznano kam.

Solnce, gališko žgoče in pekoče, ki nam je dajalo doslej luč in svetlobo, se je ta prvi dan umika, dne 11. septembra, skrilo za goste temne oblake. Obok nedogledno sinjega neba se je vidno znižal. Pelnato sive megle, le še z nekako težavo viseče na nebu, so se začele poditi in porivati med seboj. Po bližujoči se vlagi je zaduhtelo po zraku; po ravnini je potegnil jesensko hladni veter. Vsak izmed nas je pogledal nehoti v višave in stotine grl je zamrmralo: „Dež bo.“

Res, tega dne je začel pršeti in liti dež, ki je nas odslej pikal, bičal in močil cele mesece. Kako občutna šiba božja da je gališki jesenski dež, bo znal le tisti presoditi, ki ga je okusil sam. Navadno začne dežiti on teh severnih krajih koncem septembra, in lije z malimi presledki do novembra, ko se spremenijo vodene kaplje v snežinke. Tako dolgovezno deževje bi še zrahljalo sčasoma kamenje, kaj še le rahlo gališko zemljo! V dobi jesenskih nalivov se prelevi cela gališka ravan v morje blata. Pri nas je blato mehko in se povečini rado umakne pritisku noge; a gališko se pogreza pri vsaki stopinji polagoma. Ko pa zagaziš enkrat do kolena, te prime slinasto mastna zemlja, kot bi se vjel na limanice. Stane nekaj truda, predno izvlečeš nogo in jo prestaviš za korak, kjer te čaka ista mučna usoda pogrezanja in izkobjanja. Taka boja petnika silno utruji in kaj neugodno vpliva na zdravje. Človek in žival, ki sta 1914 mešala to žlobudro, bosta čutila njen ušcip do smrti.

(Dalje prih.)

službi. Rajnega Konrada, ki je bil vrl narodnjak in zelo nadarjen, je vse rado imelo.

Prišla je žalostna vest k Sv. Jakobu v Slov. gor., da je umrl v Taškentu v ruskem vojništvu Ciril Donko. Bil je že od začetka v vojski. V bitki pri Grodeku je bil ranjen. Ko je odhajal z dopusta zopet na fronto, se je zelo težko ločil od sestre in staršev. Bil je zelo priden fant; priljubljen pri sosedih in znanih. Umrl je v najlepšem cvetu svoje mladosti. V vojništvu je prišel dne 25. marca 1915. Rajni je bil zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Rajni je bil vzor pridnega slovenskega mladeniča, up in nada staršev. Mirno spavaj, drag naš Ciril, v neznani tuji nam zemlji, dokler se ne snidemo nad zvezdami!

Pretrsljiva in nepričakovano žalostna novica je zadela Marinšekovo hišo in celo rodbino. Naslednik — sin in brat Ferdinand je nagle smrti zapustil to nemirno in solzno dolino. Bil je najljubši in najdražji zaklad njihovega imetja. V najlepši dobi svojega življenja se je moral darovati na oltar domovine. Kakor da bi bil slutil svojo smrt, je še pred par dnevi pismeno prosil svoje starše in sestre odpuščanja vseh svojih slabosti in ob enem tudi sporočil, da če bo po božji volji, bo doma obhajal pri svojih ljubih domačih vstajenje našega Gospoda, a želja mu ni bila uslišana; moral se je preseliti v večnost. Bil je vrl in šaljiv mladenič, delavnega in poštenega značaja.

V Lvovu je umrl v vojaški bolnišnici Janoš Gelt, domobranec iz Male Polane v Prekmurju. Tako je sporočil domačim tamošnji vojni kurat. Bil je spoštovan in pobožen mož.

Vsem padlim slovenskim žrtvam naj bo Bog milostljiv Sodnik!

Novi vojni minister.

Cesar je namesto odstopivšega generala Krobatina imenoval za skupnega vojnega ministra pehotnega generala Rudolfa Stöger-Steiner pl. Steinstätten.

Novi minister je rojen l 1861 v Perneggu na Srednjem Stajerskem. Slovil kot strokovnjak v vojaško-strelski vedi in kot dober vojskovodja. „Slovenec“ dopisnik iz Bohinjske Bistrice piše o njem tole: „Nenadoma nas je dne 12. t. m. doletela vest, da je naš korni poveljnik, general infanterije Rudolf Stöger-Steiner pl. Steinstätten, imenovan vojnemu ministrom... On je bil branitelj tolminskega okraja v težkih dneh in njegovo ime ostane z velikimi črkami zapisano v zlati knjigi soških junakov.“

Njegovo ime ostane ohranjeno med našim ljudstvom pa tudi zlasti zaradi njegove velike naklonjenosti do našega ubogega in trpečega ljudstva. Pod njim ni bilo nikakih nasilnih izpraznovanj in izganjanja ljudstva; ravno njemu in njegovi odločni besedi se ima ubogo ljudstvo zahvaliti, da je smelo ostati povsod na svojih domovih in obdelavati polja skoraj do sovražnih jarkov. On ni dovoljeval nikakih trdih in nasilnih rekvizicij, pač pa je v taki izmeri skrbel za prebivalstvo in njegovo prehrano, d vsakdo, kdor pozna naše kraje in razmere, prizna, da se nam je za današnje čase tako dobro godilo, da smo v primeri z drugimi malo čutili grozoto vojske. Še prav posebno skrb in naklonjenost je izkazoval siromakom in trpinom. Njegova velika skrb je bila tudi obdelava polja.

Če smo se težko ločili od njega, smo v tej ločitvi videli vsaj tolažbo, da mož, ki je bil do sedaj naš branitelj, postane poslej branitelj in varih cele domovine. Posebna tolažba nam je tudi to, da je naš novi vojni minister spoznal in povdarjal vdanost in zvestobo in domoljubno čustvovanje našega ljudstva. Kakor nam je ob slovesu povedal, je pred kratkim časom Njegovemu Veličanstvu zagotovil to zvesto udanost našega ljudstva; obljubil nam je, da nas ne svojem novem mestu ne bo pozabil, temveč se nas spominjal in za nas skrbel.“

Državni zbor.

Državni zbor bo sklican. menda meseca maja. Ta vest, ki je prišla iz vladnih krogov, je v nemškem političnem taboru napravila velik vtis. Od nemških strank zahtevani „predpogoji“ za delovanje državnega zbora, kakor nemški državni jezik, razdelitev Češke in drugi, se z ozirom na izvanredni zunanjepolitični položaj ne bodo v zakonili. Graška „Tagespost“ piše: „Prvi državni smoter je in ostane, da dosežemo časten mir, ohranimo državo kot krepko velosilo in osrečimo vse njene narode. Tej vodilni misli se morajo umakniti vse želje, ki se danes že vsled tega ne dajo uresničiti, ker bi, zagrnjene v absolutistično obliko, sovražnikom miru, četverosporzumu, služile kot dobrodošlo orožje, da se onemogoči mir z novo demokratično Rusijo in tako tudi splešni mir.“

Casnikarska poročila omenjajo o sklicanju državnega zbora: Dne 14. t. m. je bil od cesarja sprejet delavski minister, rodoin po mišljenju Čeh. Dne 15. je bil sprejet ministrski predsednik grof Klam-Martinic. Nato je imel daljši razgovor z zunanjim ministrom grofom Černinom. Dne 16. t. m. je bil že ministrski svet, v katerem se je sklepalo o

sklicanju državnega zbora. Najbrž bo sklican za drugo polovico maja. Sklicanje se bo kmalu objavilo. Dogodki zadnjih tednov v svetovni politiki so potisnili mirovno vprašanje mogočno v ospredje. Velikim nalogam naše državne politike v bližnji in daljnji prihodnosti se mora brezpogojno ukloniti tudi naša notranja politika. Za to se je sklenilo, opustiti vsak korak v notranji politiki, ki bi ga odklanjali avstrijski Slovani. Vsa narodnopolitična vprašanja bo ob svojem času reševal državni zbor ustavnim potom.

Nemška ministra odstopila.

Ministrski svet je v ponedeljek, dne 16. aprila, sklenil, da se kmalu skliče avstrijski parlament, ne da bi se prej nasilnim potom izpolnile nemške zahteve o nemškem državnem jeziku in o drugih znanih točkah, ki so jih nemške meščanske stranke določile kot predpogoj za sklicanje državnega zbora. Naši časniki so vedno povdarjali, da je taka nasilna uvedba protiustavna ter da ne more voditi do ureditve notranjepolitičnih razmer. Ukrep ministrskega sveta je dokazal, da je bilo naše naziranje pravilno politično in pravilno avstrijsko. Vlada se je pridružila našemu načelu, da naj o ureditvi notranjih avstrijskih političnih in narodnih razmer določajo avstrijski narodi sami, zbrani po svojih zastopnikih v državnem zboru; absolutistična naredba ne bi dosegla zaželenega cilja. Tako se je tudi pokazalo, da je bila politika nemških meščanskih strank, zahtevajočih nasilne naredbe v smislu nemškonacionalnih želj, pogrešena. Nemški listi že tudi sami to priznavajo. Graška „Tagespost“ piše v sredo, dne 18. aprila: „Nemški Nacionalverband in krščanski socialci so se pod vodstvom nemških radikalcev oprijeli politike, da se morajo pred sklicanjem parlamenta izvršiti gotovo, splošno znane, nasilne naredbe. Te politike nikakor niso odobraval vsi člani Nacionalverbanda in zlasti delovna skupina je zadnje dni prav odločno nastopila zoper vodstvo nemških radikalcev ter je z ozirom na splošno razpoloženje svojih članov nameravala, da se pravočasno odpove načinu politike, koje nevarnost je od dne do dne bila bolj očitna. Ta način politike je bil pogrešen. To se kaže sedaj, in boljše je, da se napaka prizna, kakor pa da bi vstrajali v njej!“ „Tagespost“ sedaj priznava, kar smo mi vedno trdili, da je namreč politika nemških strank med vojsko bila pod vodstvom vsenemških radikalcev, da torej ni prava avstrijska politika. Sedaj tudi nemški listi sami priznavajo, da je ta politika bila pogrešena ter da smo mi imeli prav. To streznenje so pospešile zunanje-politične razmere. Želja po miru, ki je zavladala vsepovsodi, je napotila naše zunanje ministrstvo k temu, da se približuje prenovljeni Rusiji, kjer se tudi želja po miru ojačuje in razširja od dne do dne. Takemu približevanju pa bi vsaka notranjepolitična absolutistična naredba delala velike ovire. Ministrski svet se je torej izjavil zoper absolutistične ukrepe, in za brezpogojno sklicanje parlamenta. Posledica tega sklepa je, da sta nemška ministra „za nasilne uredbe“ Baernreither in Urban dala ostavko. Njima je sledil poljski minister Bobrzynski, ki je tudi dal svojo besedo za izvenparlamentarno ureditev galiskih razmer.

Mir z Rusijo?

Ugodni trenutek za mirovna pogajanja.

Amsterdamski list „Algemeen Handelsblad“ je dne 16. aprila priobčil sledeče: Odkar traja svetovna vojska, še ni bilo ugodnejšega trenutka za mirovna pogajanja na podlagi, ki bi v večji meri zadovoljevala vse vojskujoče se države, kakor ravno se daj, ko je Anglija izgubila tako ogromno število trgovskih ladij in bo imela, kakor kažejo vsa znamenja, letos zelo slabo letino. Iz navedenih razlogov bo Anglija bržčas pristopna za mirovna pogajanja.

Ruski vojaki o miru.

Iz Petrograda se dne 15. aprila poroča: Krog 20. aprila se bo vršil v Minsku na Ruskem velik sestanek zastopnikov vojaštva vseh front, da se posvetujejo o vprašanjih glede odnošajev med začasno rusko vlado in med odborom delavstva in vojaštva, nadalje o vprašanju sklicanja ustavodajne skupščine, ter o mirovnih pogojih. Sestanku v Minsku pripisujejo izvanredno veliko važnosti.

Mir z Rusijo — zagotovljen.

Berolinski list „Vossische Zeitung“ piše: Sporazum z Rusijo sedaj ni le mogoč, ampak je tudi za-

gotovljen. Ne smemo s prevelikim podvziganjem vznepati nezaupanja v ruskih ljudskih množicah. Sedaj se pač ne gre za to, ali se sklene mir eden ali dva meseca prej ali pozneje. Rusko ljudstvo naj mirno prevdari, kje so njegovi interesi, mi lahko mirno čakamo do vspeha njegovega prevdarka.

Sporazum med Rusijo in osrednjimi državami.

Švicarski list „Bund“ meni, da je glede vprašanja, kaj bo z zasedenimi pokrajinami, pričakovati med Rusijo in osrednjimi državami ugodna rešitev teh vprašanj. Kar se tiče Poljske, se zdi, da vlada na obeh straneh isto mnenje, da namreč mora biti Poljska po vojski samostojna. Ruska vlada baše ne namerava Rusko-Poljske več priklopiti Rusiji. Ruska vlada je skorogotovo tudi opustila misel, zasesti Carigrad in se bo zadovoljila s tem, da se Dardanele proglasijo za mednarodno last in da tako dobi Rusija odprto pot v Sredozemsko morje.

Zmedene razmere.

List „Ruskaja Volja“ v temnih barvah opisuje notranje ruske težave. Položaj postaja vedno resnejši, vlada s popolno pravico izjavlja: Domovina je v nevarnosti. Zmeda od spodaj grozi, da prinese najžalostnejše posledice. Delo v petrogradskih tovarnah, ki izdelujejo razne predmete za oskrbo armade, stoji. Delavske množice se niso vrnile k delu. Celo socialistični list „Pravda“ zatrjuje, da delo iz nepoznatih vzrokov počiva. Zmerni list „Rabohaja Gazeta“ se izvanredno resno izjavlja o zmedbi, ki vlada med delavstvom. Neodgovorni agitatorji vodijo ljudske množice po svoji volji. Glasovi: „Vrzite začasno vlado!“ so vedno glasnejši. Delavci se hočejo polastiti tovarn in hočejo upeljati skupno last in štiriurni delovni čas, mesto osemurnega. Ustavodajno skupščino se smatra sedaj kot sovražnico ljudstva. Tudi člani vojaško-delavskega odbora delujejo v tem smislu. Popolnoma neslišno odmeva oklic petrogradskih vojaških čet, ki poziva delavce, naj prenehajo z napadi in se naj zadovoljijo z osemurnim delom. Nova nevarna oboba se pričinja. Ozračje je skrajno napeto, vsak čas se lahko izvrši razstrelba. — V Curih je došlo poročilo, da so se v Petrogradu zadnje dni v veliki meri razširjevali letaki proti Angliji.

Carjevo premoženje bodo delili.

Premoženje ruskega carja bo uporabila ruska začasna vlada za delno odplačilo državnega dolga. Z naloženim carjevim denarjem v Angliji bodo odplačevali obveznosti v tujini, dočim bodo vse gradove in carska posestva prodali in skupiček naložili za dobrodelne sklade. Izplačila plač članom carske rodbine znašajo približno 1 milijon rubljev. Te plače ostanejo tudi še v bodoče.

Proti sedanji začasni vladi.

Med ruskim narodom se razširja ta-le oklic: Vrzite vlado, ki hoče sadove z ljudsko krvjo kupljene revolucije uničiti! Zarota angleškega in francoskega kapitala je podkupila ministre Miljukova, Gučkova in sodruge, da se tako nadaljevanje osvajalne vojske zasigura, da se žrtvujejo zopet novi milijoni ruskih delavcev in kmetov, da se tako Gučkovu pridobi Carigrad, francoskim kapitalistom Sirija in angleškim Mezopotamija. Angleški kapital hoče nadaljevati vojsko in hoče tudi poostri krvavo morijo; raditega podpira Anglija Gučkova in Miljukova, ki sta si po zmagoviti vstaji ljudstva pritegnila moč na-se.

Bliža se mir.

Turinski list je dne 16. aprila priobčil: Velika vojaška podvzetja na francoskem bojišču pomenjajo konec svetovne vojske. Upravičeno je torej mnenje, da začetek za mirovna pogajanja ni več daleč.

Amerika v vojski z Nemčijo.

Izmed južnoameriških držav je te dni stopila na stran Zedinjenih držav tudi Brazilija, ki je dne 16. t. m. prekinila zveze z Nemčijo, ker je nemški P-čoln brez svarila potopil brazilski potniški parnik „Parana“ in ni skrbel za to, da bi se bili potniki in mornarji rešili. Brazilija je zaenkrat takoj vse nemške ladje (20) v Braziliji in je poslala nemškega poslanika nazaj v Evropo. Braziljska vlada se je odločila, da pošlje 200.000 mož na evropsko bojišče proti Nemcem. Proti Nemčiji bodo skoro gotovo nastopili tudi južnoameriški državi Bolivija in Uruguay in pa Costarica. O Mehiki se zatrjuje, da bo ostala nepristranska. Amerika baše hoče poslati v Evropo tekom enega leta 1 milijon mož, drugo leto pa zopet 1 milijon. Potemtakem računajo Amerikanci, da bo vojska še trajala nad 2 leti. Severoameriški predsednik Wilson je izdal dne 16. aprila na Amerikance daljši oklic, v katerem jih navdušuje za sveto vojsko zoper Nemčijo. Wilson poziva Amerikance, naj skrbijo, da se bo pridelalo dovolj živeža, dovolj obleke in surovin, dovolj tovarniških izdelkov in drugega potrebnega gradiva. Vse to morajo Amerikanci deliti s svojimi evropskimi zavetniki, ki stojijo v ljuti borbi z ameriško neprijatel-

jico Nemčijo. Posebna skrb Amerikancev mora biti, da se bo poslalo zavezniškim armadam v Evropi dovolj živil. Raditega se naj ameriška polja skrbno obdelajo. Svetovne zaloge živil so silno skromne. — Wilson poziva tudi ameriške trgovce, naj ne zahtevajo za blago prevelikih cen ter naj s hitrim pošiljanjem blaga pospešijo vspehe zaveznikov. Končno poziva Wilson Amerikance k strogi varčnosti in omejitvam. Amerika torej resno stopa na vojno pozorišče!

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se odigravajo dogodki svetovne važnosti: bijejo se boji, ki jih samo nemško uradno poročilo prišteva med najhujše te svetovne borbe. V večdnevni bitki pri Arrasu, o koji smo že poročali, se Angležem ni posrečilo, predreti nemške bojne črte, pač pa so do dne 13. aprila vjeli kakšnih 13.000 Nemcev ter vplenili 186 topov, 84 možnarjev in 250 strojin. Zdaj pa zastavljajo Francozi vse svoje sile, da bi dosegli to, kar se Angležem ni dovolj posrečilo. Po velikanski artilerijski pripravi, ki je trajala 10 dni, so dne 16. aprila, zarana zjutraj, začeli napadati Francozi z nečuvno srditostjo in z ogromnimi silami nemške postojanke na 40 km dolgi črti med mestoma Soissons in Reims, kakih 150 km severovzhodno od Pariza. Nemško uradno poročilo javi, da se je sicer posrečilo Francozom udreti na nekaterih mestih v najsprednejše nemške postojanke, a ni se jim pa posrečilo predreti bojne črte. Francosko uradno poročilo navaja, da je med Soissonsom in Craone (severno od reke Aisne) padla v francosko oblast cela prva nemška bojna črta ter da so Francozi udarli vzhodno od Craone v drugo nemško črto; vjeli pa so čez 10.000 Nemcev in napravili veliko plena, ki pa še ni preštet. Dne 17. aprila zjutraj je pa izbruhnila v Šampanji, ki je vinorodna pokrajina, med rekami Seine, Marne in Aisne, južno od mesta Reims, nova velika bitka.

Največja bitka.

Iz Berolina se dne 17. aprila poroča:

Ob reki Aisni med mestoma Soissons in Reims se bije ena največjih bitk v tej svetovni vojski. Že od dne 6. aprila traja sovražni artilerijski ogenj s tako silovitostjo, kakor še nikoli poprej. Dne 16. aprila zjutraj so začeli Francozi na črti Soissons-Reims, dolgi 40 km, napadati nemške postojanke z nečuvno silo in s številnimi četami, da bi predrli nemško bojno črto. Sovražnik pošilja v enomer nove sveže čete in ogromno število topov na bojišče. Boj valovi semtertja s silovitostjo, kakor je ne pozna zgodovina, in sicer ne samo za posamezno obrambno črto, ampak za vse utrjeno ozemlje na imenovani črti, pri čemer je treba gledati na to, da se štedi z moštvom, če se tudi izgubijo jarki in topovi. Sovražniku se je le na nekaterih mestih posrečilo udreti v naše najsprednejše bojne črte, ni se mu posrečilo, predreti naše bojne črte. Sovražne izgube so uprav ogromne.

V Berolinu štrajka 150 000 delavcev.

V Berolinu je nastal zaradi velikih težkoč pri prehrani v raznih tovarnah in podjetjih štrajk. Do dne 17. aprila znaša število štrajkujočih 150.000 delavcev. Organizacije delavcev zahtevajo več živil, sicer ne gredo več na delo.

Na drugih bojiščih.

Na celi italijanski fronti od morja do švicarske meje nobenih večjih bojev. Zadnje dni prinašajo švicarski listi poročila, da bodo Italijani okrog 20. aprila pričeli z ofenzivo ob Soči. Italijanski časnikarji kuhajo ofenzivo že par mesecev, a se zdi, da je Lahom zmanjkalo kuriva.

Na ruskem bojišču večinoma mir. Vse z napetostjo pričakuje razvoja dogodkov v Rusiji, ki bodo odločilnega pomena za svetovni mir.

V Rumuniji so boji skoro popolnoma poneshali.

Na macedonskem bojišču na nekaterih mestih n. pr. ob Strumi in Črni, artilerijski ogenj; delovanje infanterije pa je zelo omejeno. V Albaniji so Albanci pri Korci dne 14. aprila v spešno napadli francoske prednje straže in jih zapodili v beg.

Na turških bojiščih se vrše na obeh straneh obširne priprave za nadaljne boje. V Mezopotamiji je turška armada baje ustavila rusko-angleško prodiranje. Na Kavkazu se vrše manjše praske med Rusi in Turki južno od mesta Bitlis. V bitki pri Gazi v Palestini se je odlikovala avstrijska artilerija.

Tedenske novice.

Duhovniške spremembe. Prestavljena sta č. gg. kaplana: Josip Jeraj iz Celja III. v Zalec I. in Maks Slander iz Dramelj na Ponikvo ob južni žel. — V začasni pokoj zavoljo bolezni sta stopila č. gg. Jurij Cvetko, kaplan pri Sv. Vidu pri Grobelnem in Anton Bratkovič, kaplan na Ponikvi.

Nabiranje darov za ubožce. Zadnja graška „Montagszeitung“ je objavila dopis iz Maribora, v katerem slika „dobre“ gospodarske razmere na Slovenskem Štajerju in pravi, da se čudi, zakaj ni bilo tudi v naši škofiji, slično kakor v sekovski, odrejeno od škofijstva nabiranje milih darov za uboge družine po industrijskih krajih in mestih. Naši čitatelji vedo, da je bilo tudi v naši škofiji odrejeno tako nabiranje in da se je, kakor je razvideti iz kratkega poročila v zadnjem našem listu, nabiranje končalo z lepim vspehom, ki daje plemenitosti in požrtvovalnosti našega ljudstva najlepše spričevalo. Od nabranih darov naših škofljanov je bilo tudi v Mariboru obdarovanih 700 ubogih družin. Ker se je nabiranje oznanjalo raz vse prižnice in ker so tudi naši listi vspodbujali k darovanju, je izključeno, da bi mariborski dopisnik tega ne vedel. Graška cenzura je ta napad na škofijstvo in škofljane pustila, čeprav bi se lahko poučila, da so neutemeljeni in za to za naše ljudstvo hudo žaljivi. C. kr. namestništvo je iz lastnega nagiba koj v torek, dne 17. t. m., v graških listih objavilo, da je poročilo v „Montagszeitung“ neresnično ter je tako, vsaj kolikor je v njeni moči, povzročilo škodo, ki se je storila na dobrem imenu našega ljudstva. Radovedni smo, ali bo tudi prihodnja „Montagszeitung“ imela toliko poguma, da prekliče svoj napad.

Hrvatje pri cesarju Karlu in cesarici Citi. Preteklo soboto, dne 14. aprila, popoldne ob dveh so se poklonili zastopniki kraljevine Hrvatske in Slavonije svojemu kralju in kraljici. Hrvatski ban baron Skrlec je pozdravil kralja v hrvatskem jeziku, v katerem je povdarjal zvestobo in udanost hrvatskega naroda nasproti svojemu kralju. Po tem pozdravu je kralj odgovoril v nemškem jeziku: „S srčno zahvalo sprejemamo kraljica kakor tudi jaz s tako navdušenimi besedami podnesen poklon oblastev in dostojanstvenikov Hrvatske in Slavonije, kakor tudi prepričevanje o njihovi zvestobi in privrženosti. Hrvatski narod, vedna podpora prestola in cesarske hiše, je dokazal kakor vedno tako tudi v sedanjih težkih časih svoje domoljubje v vsakem oziru, a čete, ki se izpolnjujejo iz Hrvatske in Slavonije, so podale sijajne dokaze vstrajnosti in hrabrosti. Naj pride z božjo pomočjo skoraj nagrada — časten mir!“ Nato je nadaljeval kralj svoj govor v hrvatskem jeziku: „Sporočite prebivalstvu Hrvatske in Slavonije Moj očetovski pozdrav s prepričanjem, da gojim vroče željo, spoznati kmalu tudi Vašo lepo deželo.“ Ko je kralj končal, so ga Hrvati pozdravljali z burimi in dolgotrajnimi živio-klici. Nato je hrvatski ban predstavil kralju Karlu člane odposlanstva in kralj je vsakega posameznega člana nagovoril, ter mu stisnil roko, ravnotako je tudi kraljica dala vsakemu roko, katero so vsi poljubili.

Kako naj pišemo in izgovarjamo ime naše cesarice? O tem vprašanju objavlja nedeljska „Edinost“ obširno razpravo, ki prihaja do zaključka, da se mora ime cesarice pisati v slovenskem „Zita“ in tudi tako (z mehkim z in ne s, c) izgovarjati. Beseda „zita“ pomeni prvotno toliko kakor čista, nedolžna, neomadeževana.

Nadvojvoda Ludovik Viktor zbolel. Brat rajnega cesarja Franca Jožefa, nadvojvoda Ludovik Viktor, je v Solnogradu obolet na pljučnici. Nadvojvoda Ludovik Viktor je rojen 1. 1842.

Dunajčani prosijo za zmago in mir. V navzočnosti cesarja, več članov cesarske hiše ter skupnih in avstrijskih ministrov, župana in mnogih občinskih svetnikov mesta Dunaja je v nedeljo, dne 15. aprila, kardinal-knezonaškok dr. Piffl ob veliki asistenci daroval slovesno službo božjo, v kateri se je pred sliko Matere božje s sklonjeno glavo molilo za zmago in za časten mir ter se je za izpolnitev le-te prošnje zaobljubila zgradba cerkve na Dunaju. — Tudi v naših krajih, kakor se nam poroča iz Slo. gorice, so marsikje upeljali letos staro častiljivo slovensko navado in opravljajo na večer vaščani pri kapelicah in križih molitve za zmago in mir. Tri leta že skoro traja vojska in videti je, da bojno orožje ne bo odločilo konca strašni moriji. Prosimo Boga, da nas reši grozne vojne šibe in nam naša polja bogato blagoslovli!

Slovenci v Nemčiji. Iz Hamborna na Vestfalskem se nam poroča: Pred vojsko se je pogosto čitalo v „Slov. Gospodarju“ o slovenskem društvu sv. Barbare. Sedaj že dolgo ni bilo nobenega poročila o našem društvu. Napačno bi sodil, kdor misli, da

Slovenci v Nemčiji spimo. Tudi v tem težkem času se vrlo gibamo. Naš stari predsednik Burnik je bil vpoklican, na njegovo mesto je bil izvoljen tovariš Pišek. On pa je v rovu „Nemški cesar“ ponesrečil. Dne 25. marca 1917 se je na občnem zboru vršila nova volitev društvenega načelnstva. Za predsednika je bil izvoljen Andrej Hajdenik, za podpredsednika pa tovariš Kodela, ki je bil že dolga leta izredno delaven društven blagajnik. Za tajnika smo izvolili tovariša Škorea, za zastavonoše in zastavne varuhe (častnike) Fr. Orehovec, Jug in Tajšek; računsko pregledovalec sta Škoda in Gostinčar. Za domovino, oziroma kot žrtev svojega poklica sta padla tovariša Planker in Pišek. Ob sklepu občnega zbora smo na željo društvenega voditelja č. g. Jenster zapeli slovensko cesarsko pesem. — Slovenci v Nemčiji vroče molimo k Bogu, da bi nam skoro naklonil tolažiteljni mir. Upamo, da se bodo vsi naši vrli člani vrnili z zmago ovenčani nazaj k nam. A. H.

„Soldatenzeitung“ ne izhaja več. Znani list „Soldatenzeitung“, ki je svoj čas neprimerno pisal o Slovencih, je iz neznanega vzroka prenehal izhajati. List je baje imel 15.000 naročnikov.

Iz politične službe. Namestniški koncipist Karel Trstenjak konjiškega c. kr. okrajnega glavarstva je premeščen v Celje. — Namestniški koncipist celjskega okrajnega glavarstva dr. Ernest Mayerhofer je pa premeščen v Konjice.

Iz finančne službe. Davčni kontrolor Ivan Vodlak pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je imenovan za davčnega upravitelja istotam.

Smrt. V Št. Janžu na Dr. polju je bila v nedeljo, dne 15. aprila, pokopana 88letna Agata Skorianc, mati č. g. župnika Matija Skorianc. Svetila blagi pokojnici večna luč!

Dopisovanje vojnim vjetnikom in osebam v zasedenem ozemlju. C. kr. korespondenčni urad poroča: Dasiravno je bilo že večkrat razglašeno, da se na skupnem centralnem uradu za poizvedovanje, oddelek za vojne vjetnike, ustanovil nov oddelek L. Dunaj, I., Brandstätte 9, ki edini posreduje dopisovanje med avstrijskimi in ogrskimi državljani, ki so ostali in svobodno živijo na svojih domovih v ozemljih, ki jih je zasedel sovražnik, in med njihovimi sorodniki v monarhiji — in sicer za sedaj samo v ozemlju, ki jih ima zasedene Italija — prihaja še vedno največji del teh dopisov drugim uradom, bodisi v monarhiji ali v nevtralnem inozemstvu. Ker domači in tuji uradi vse take dopise pošiljajo na oddelek L, se prebivalstvo še enkrat opozarja, da posreduje vsa poročila in dopise te vrste izključno le zgoraj navedeni oddelek L. Vsi dopisi se morajo torej nanj nasloviti in sicer sme vsak poslati le enkrat na mesec največ 20 besed obsegajoč dopis, katerega mora frankirati in priložiti tudi znamko za odgovor. Najboljše je, da se vsak posluži dopisnic z odgovorom po 8 v. V bodoče bodo torej dosegli svoj cilj le dopisi, ki so izvršeni po gori navedenih predpisih. — Razen tega se naznanja, da je brez vsake koristi, če kdo ponovi svoj dopis, na katerega po preteku enega meseca še ni dobil rešitve; vsak pravilno izvršeni dopis se gotovo odpravi v Italijo, toda poizvedovanja trajajo mnogokrat po več mesecev. Na vse druge dopise, ki niso sestavljeni v predpisani obliki, se urad v bodoče ne bo oziral. Edina izjema velja za dopise vojnim vjetnikom in internirancem v Italiji, katerim more vsak naravnost pisati in sicer poštne prosto.

Mrtvi se oglašajo. Iz ruskega vjetništva se je oglašil Ludovik Bratuša od Sv. Tomaža pri Ormožu, od katerega že od meseca decembra 1914 ni bilo nobenega glasu. Nedavno je prišla dopisnica, da je živ daleč tam v Sibiriji, kjer služi za hlapca. Dne 3. aprila je dobila žena šest kart, katere je pisal dne 11. januarja 1917.

Slovenski begunski koledar za leto 1917. Goriški deželni glavar dr. A. Faidutti je izdal slovenski begunski koledar za leto 1917. Cena koledarju je 1 K. Izkupilo je namenjeno beguncem z Goriškega. Naročila sprejema deželni odbor goriški na Dunaju VIII. Schlesingerplatz 2. Poleg običajnega gradiva vsebuje koledar spominski spis o pokojnem cesarju Francu Jožefu, spis o novem cesarju Karlu, opise glavnih taborišč za begunce, nekaj beletrističnega gradiva in poročil za begunce. Koledar prinaša dobro pogojeni slki Njunih Velikanstev, sliko generala Boroeviča, svetolucijskega župnika Fabjana, par prizorov iz porašene Gorice, iz zaledja in iz taborišč.

Zopet potres v Brežicah. Iz Brežic se nam piše: Potres se noče od nas posloviti. Na veliki petek, zjutraj ob 8. uri, smo ga vsi močno čutili. Toda vznemiril nas ni preveč. Na velikonočni torek, dne 10. aprila, ob 4. uri zjutraj, pa je tako močno streslo, da je opeka padala s streh, da so sobe bile naenkrat zaprašene z odpadlim ometom in da so ljudje prestrašeni poskakali iz postelj. Na zidovih so se po-

kazale zopet nove razpokline. Kdaj bo konec tega strahu! Bog se nas usmili!

Gospodarske novice.

Mlini za olje zopet odprti. Kakor smo že poročali, je vlada dala mline za olje zapreti. Več tednov so mlinarji in posestniki zaman čakali, da se mlini odprejo. Za stvar so se zavzeli poslanci Slov. Kmetijske Zveze in so posredovali pri ministrstvu na Dunaju in pri cesarskem namestniku grofu Claryju. V soboto, dne 14. aprila, je cesarska namestnija brzojavno sporočila, da se naj mlini za olje takoj odprejo. Olje iz bučnih in posolnjenih jederc se sme svobodno izdelovati, prepovedano je le izdelovati olje iz lanenega semena.

Splošna oddaja masti? Urad za ljudsko prehrano na Dunaju je za večino avstrijskih dežel odredil, da se bosta morala vsa svinjska mast, kar se je bo pridobilo po 1. maju, in vse surovo maslo, ki se je bo pridelalo po 1. maju, oddati. Mast in maslo se bo smelo pošiljati po pošti in železnici edino le z dovoljenjem okrajnih glavarstev. Za Štajersko, Češko in Šlezijo se sedaj ta odredba ne stopi v veljavo.

Promet s sadjem 1. 1917. Dunajski državni ljudsko-prehranjevalni urad je ustanovil poseben oddelk za promet s sadjem 1. 1917. V Ustju ob Labi na Češkem se je dne 1. aprila vršilo posvetovanje odposlancev nemškočeških sadjarskih organizacij glede te nove vladne ustanove. Ravnatelj oddelka za promet s sadjem, dr. Schechner iz Dunaja, je uveljavljal razloge, ki govorijo za državno ureditev sadnega prometa. Glavni cilji te nove uredbe so: 1. Kriti potrebe domačega prebivalstva in tovarni, ki izdelujejo razne sadne izdelke; 2. določiti gotove množine sadja za izvoz; 3. izločiti od te uredbe ono sadje, ki se kmalu skvari (tako sadje se bo lahko prosto prodajalo). Po daljši razpravi so se udeleženci zedinili v tem, da se sadna trgovina prepusti trgovcem s sadjem, ki imajo obrtno pravico. Vnovčenje sadja se mora vršiti pod nadzorstvom urada za promet s sadjem. Po deželah se bodo ustanovili uradi, ki bodo popisovali sadje in ga primerno razdeljevali. O stvari še bomo poročali.

Zasega sadja. Kakor izvemo, se je nedavno vršilo v Gradcu posvetovanje zastopnikov trgovcev s sadjem, članov obrtne zbornice, Kmetijske družbe, industrije in vladnih zastopnikov glede zasega in vnovčenja letošnje sadne letine. Čudimo se, da se k temu posvetovanju ni pozvalo tudi slovensko-štajerskih sadjarjev, ko je menda v Gradcu vendar predobro znano, da se večina štajerskega sadja prideluje na Slovenskem Štajerju. Zadevo o zasegi sadja bomo natančno zasledovali.

Cene za surovo maslo. Za surovo maslo velja v Avstriji v trgovini „na veliko“ sledeče temeljne najvišje cene: surovo maslo 1 kg 9 K 35 v; spuščeno maslo 11 K 68 v; surova svinjska mast 7 K 80 v, spuščena svinjska mast 8 K 75 v; surov svinjski špeh 7 K 80 v. V nadrobni trgovini pa veljajo sledeče cene: surovo maslo 10 K 80 v; spuščeno maslo 13 K 48 v; surova svinjska mast 8 K 60 v; spuščena svinjska mast 9 K 60 v in surov špeh 8 K 60 v.

Nove cene za fižol. Kranjska c. kr. Kmetijska družba je poslala vladi spomenico, v kateri jo opozarja, da so dosedanje cene za razne kmetijske pridelke v primeri s cenami tovarniških izdelkov mnogo prenizke. C. kr. urad za ljudsko prehrano je odgovoril in sporočil, da prihodnje dni izide naredba, ki določi začasno nove prevzemne cene za nekatere vrste stročnatih sadežev in sicer za fižol in grah letošnjega pridelka na 80 K za 100 kg. S to ceno je kmetovalcem kolikor toliko ustrezno in zato se nujno pozovejo letos po možnosti veliko fižola nasaditi.

Promet s senom in slamo. Za leto 1917 se bo promet s senom in slamo uredil na novi podlagi. V ministrstvu za ljudsko prehrano se je te dni vršilo posvetovanje zastopnikov vojaštva, vlade, kmetijskih organizacij in trgovcev s senom. Oddaja sena in slame se bo menda tako uredila kot oddaja žita.

Pozor pri kupčiji plemenskih prašičev! List „Dolenjske Novice“ poroča: Po deželi so začeli nekateri navijati cene za mlade plemenske prašiče. Prodajajo in kupujejo se plemenski prašiči veliko predrago, vsled česar potem tožijo prašičerejci, da premalo prirede. Naj bi bili prašičerejci sami dovolj pametni, ter naj bi ne preplačevali mladih plemenskih prašičev. Navijalci cen pri plemenskih prašičih pa naj se ovadijo pri sodišču, ker to so škodljive kmeti in konsumentov. Kakor se čuje, je „Deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani“ organiziralo kupčijo s plemenskimi prašiči, ki je sicer prosta in brez monopola, po celi deželi in plačuje plemenske prašiče sledeče: 1. plemenske prašiče žlahtne pasme 10 do 12 tednov stare, v najvišji teži 15 kg, po 8 K kilogram žive teže; 2. plemenske prašiče mešane pasme 10 do 12 tednov stare, v najvišji teži 15 kg, po 7 K kilogram žive teže; 3. plemenske prašiče vseh pasem brez razlike, v teži od 15 do 25 kg, po 5.50 K kilogram žive teže; 4. plemenske prašiče vseh pasem brez razlike, v teži od 25 do 40 kg, po 5 K kilogram žive teže.

Najnovejša poročila.

Odstop gališkega ministra.

Dunaj, 18. aprila. Posamezni listi pišejo, da še Poljski klub glede odstopa ministra dr. Bobrzynskega ni storil nobenega končno veljavnega sklepa. Vsled tega je še sedaj nemogoče presoditi, ali se glede odstopa ministra ne da še kaj spremeniti. (Mogoče torej je, da še Bobrzynski ostane.)

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, 18. aprila.

Vzhodno bojišče.

Topovski boj se je mestoma oživel. Sicer nobenih posebnih bojnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Položaj nespremenjen. Naš letalec je včeraj v račnem boju nad Beljakom sestrelil sovražno Farman-letalo. Zrakoplovce smo vjeli.

Albansko bojišče.

Italijani so skušali pri Skoci položiti pontonski most, a so bili po našem ognju zavrženi.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 18. aprila.

Francosko bojišče.

Na bojnem polju pri Arrasu je postalo na posameznih odsekih artilerijsko delovanje zopet živahnejše. Na prednjem delu naših črt ob obeh straneh reke Somme se vsak dan odigravajo boji naših straž s sovražnimi prednjimi četami. Artilerijski ogenj je bil pri St. Quentinu, čegar stolnica je bila večkrat zadeta, od časa do časa ivahnejši.

Na bojišču ob reki Aisne je vladal včeraj dopolndni mir. Francozi vsled izgub niso nadaljevali svojega prejšnjega dne neuspešnega poskusa, predreti nemško bojno črto. Se le proti večeru so se pričeli delni napadi. Na grebenu Beautne, na višinah Craonne in severozahodno od gozda La Ville aux Boix so bile sovražne napadalne čete v našem ognju odbite, ali so pa bile v boju iz bližine vržene nazaj. Tudi pri Les Godat in Gourey ob kanalu Aisne-Marne so bili sovražni napadi odbiti.

V zgodnjih jutranjih urah v Sampanji podvzeti francoski napadi so po najhujšem, že več dni vedno večjem artilerijskem ognju prodrli naprej v približni širokosti 20 km. Tudi tam od sovražnika podvzeti poskus, predreti našo bojno črto, je bil od naših zavrnjenih postojankah odbit. V našem protinapadu smo zopet odvzeli tamkaj se bojujočim sovražnim divizijam dele gozdov, katere so že bili dosegli in sicer ned Moron Villiers in Auberive, vjeli 500 mož in vplenili nekaj strojnih pušk.

Na levem bregu reke Mozele in južnozahodno od Mühlhausena mimogrede živahno artilerijsko delovanje. Severno od Münstra, v Vogezi, so naše napadalne čete vjele 10 Francozov v sovražnih jarkih.

Vzhodno bojišče.

Nožene spremembe.

Macedonsko bojišče.

Zahodno od Bitolja je zelo krepek napad naših čet vrzel Francoze iz postojank na Črveni Steni, ki so prišle v bojih meseca marca v sovražne roke. — Protisunki so bili odbiti, vjetih je bilo čez 200 mož, vpljenih več strojnih pušk in metačev min.

Carška dvojica — vjetnik.

List „Allgemeen Handelsblad“ poroča iz Londona: Prejšnji ruski carski dvojici se je prepovedalo drug z drugim govoriti, ako niso navzoči stražniki. Ta odredba je začela carsko dvojico, ker so se iz palače utihotapljala različna pisma. Car razpola ga nad tremi sobami v palači. Straže so pomnožili. Hrana je postala bornejša.

Ali pridejo Amerikanci v Evropo?

Amsterdam, 17. aprila.

Po poročilu iz Novega Jorka piše list „New York American“:

Mnogo članov severoameriškega kongresa se je izreкло proti zvezi s četverosporazumom. Celi severoameriški generalni štab je proti pošiljanju čet v Evropo. Pomisleki kongresnih članov so politične narave. Mnogi trdijo, da bi Severna Amerika ne smela zapustiti svoje dosedanje politike, ko se ni z nikomur vezala, kajti ta politika je tako stara, kot severoameriška ljudovlada sama. Bati se je, da bi kakoršnakoli zveza z evropskimi vevlasti privedla Ameriko do tega, da bi se Združene države udeležile tudi kakega poznejšega evropskega spora. Znamenitejši kongresni člani so mnenja, da bi Ameriko zveza z eno ali drugo četverosporazumovo državo privedla v kratkem času v težaven položaj. Zveze po mnenju teh mož ne obstajajo med narodi, ampak med vladami!

Rekviriranje v Celju. Iz Celja se nam piše: Te dni se bo vršilo še eno rekviriranje krompirja. Po kakem ključu, ne moremo izvedeti. Menda se bo istotako rekviriralo po drugih glavarstvih. Dolžnost vlade je, da naznani tudi kmetu ključ, po katerem se bo odvezalo. Tudi kmet ima pravico, vedeti za ključ in ne samo isti, ki odjema. Po postavi z dne 4. avgusta 1916, § 4, točka 5, 6, se mora posestniku toliko pustiti, kar rabi za svojo hrano, za klajo in za seme. Druge postavbe od istega časa ni.

Nove karte za kavo. Cesarska namestnija nam raznanja, da se bodo te dni izdale nove karte za kavo, ki imajo svojo veljavo od 15. aprila do dne 10. unija. Karte se bodo gibale na eno osminko kilograma žgane in ¼ kg mešane kave.

Cene za les. Iz Dunaja se poroča, da so avstrijske velike lesne trgovine sklenile sledeče cene za les in sicer za kubični meter: Hlodi (plohi) mehke les (bor, smreka, jelka) 40—58 K, trd les (hrast in buk) 80—118 K, deske (mehke les) 95—110 K. Na Češkem celo 150—200 K. Hrastove debele deske 240—260 K, tanjše 265—275 K. Otesani ali oglati žagani mehki les 60—88 K, trdi 230—250 K. V Galiciji mehki les 87—110 K, za moravski otesani les 130—220 K. Na Štajerskem za hlode (plohe, stavbni mehki les) 35—50 K za kubični meter, za hlode trde 50—60 K. Mehke deske 85—118 K, oglati ali otesani les 70—110 K, deske trde 110—220 K. Opaža se splošno naraščanje cen in vedno večje pomanjkanje blaga povsod.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 90 in 110 K, samo na papirju. Kljub dolgi in hudi zimi so hmeljski nasadi precej dobro prezimili. Na Češkem bo letos komaj ena tretjina hmeljskih nasadov obdelana. V mesecu maju je na Češkem ustavilo svoj obrat 8 srednjevelikih in 2 zelo veliki pivovarni in sicer v Trutnovem in v Taboru.

Zasega ovčje volne. Kakor znano, je vlada ovčjo volno zasegla. Glede te zasege se je tirolski deželni kulturni svet nedavno posvetoval in je sklenil sledeče: Zasega ovčje volne gre celo tako daleč, da kmetom, ki pridelujejo volno, niti toliko volne ne ostane, kolikor je neobhodno rabijo za svojo lastno potrebo. Nasledek tega bo, da kmetstvo prebivalstvo v doglednem času ne bo imelo niti potrebne obleke. Iz raznih nadomestnih tvari, sestavljeno sukneno blago je za obleko kmetkega prebivalstva nesposobno, ker se more pri težkem delu rabiti edino obleka, ki je narejena iz trpežnega in močnotkanega blaga. Pri težkem delu na prostem pa mora imeti delavsko in kmetstvo prebivalstvo obleko, ki ga čuva pred slabim vremenom in ki se preveč ne obrabi. V to svrhu se more rabiti edino volneno blago. Deželni kulturni svet se bo obrnil na ministrstvo na Dunaj za odpomoč.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo rekviriranja živine. Iz St. Janža na Vinski gori nas vprašajo: Prodal sem erarju srednje debelega vola. Plačali so mi ga samo po 2 K 50 vin. 1 kg. Tehtal je 315 kg. V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ pa smo čitali, da so vprežni voli po 3 K 50 v. — Odgovor: Vašega vola so vam cenili po najslabši (III.) ceni, ki je za sedaj določena za klavne vole. 3 K 50 v je najvišja cena za lepe in močne plemene vole, ki se rabijo za vprego, a ne za mesarja. Ako mislite, da so vam Vašega vola prenizko cenili, obrnite se na ravnatelja živinske vnovčevalnice v Gradcu, g. Schneiterja. — Iz Šmarja nam pišejo: Ali se sme rekvirirati krave in telice, ki so že skoro čez pol časa in še čez breje? Ali se srednjim posestnikom, ki imajo približno 15 oralo zemljišča in imajo samo dve kravi za potrebno delo, sme samo eno pustiti? — Odgovor: Močno brejih telic in krav (čez tri mesece) se ne sme rekvirirati. Če pa vam jih nakupovalec hoče odvzeti, pa se ekspresno pritožite na ravnatelja živinske vnovčevalnice v Gradcu, g. Schneiterja. Glede oddaje krave pa je najbolje, ako se pogovorite z nakupovalec in ga prosite, naj vam pusti obe kravi vsaj tako dolgo, da si obdelate svoje njive.

Zavoljo živinskih cen. Iz slovenjbiškega kraja nam pišejo: Kakšne cene so sedaj pri živini? Tukaj pravijo, da ni više cene kakor 3 K. — Odgovor: Cesarska namestnija je od 1. aprila 1917 naprej določila nove cene za klavno živino in sicer: za vole I. vrste 1 kg žive teže 3 K 50 v, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K 50 v. Za krave I. vrste 3 K 10 v, II. vrste 2 K 60 v, III. vrste 2 K 10 v. Za biki in telice I. vrste 3 K 30 v, II. vrste 2 K 90 v, III. vrste 2 K 40 v. Za drobnjad gorej omenjenih vrst 1 K 80 v. Cesarska namestnija pravi, da so se zazdaj znižale samo cene za II. in III. vrsto; za I. vrsto pa se znižajo cene dne 1. junija. Sedaj določene cene veljajo pri hlevu posestnika. Običajnih 5% žive teže se bo še tudi odslej odtegovalo.

Zavoljo prodaje jaje in fižola. Če kdo jajca in fižol v mesto prinese, mu vse odvzamejo. Zakaj se tozadevna postava ne razglasi? — Odgovor: Jajca ne smete nesti iz okraja, pač pa v Vašem okraju lahko prosto prodajate lastni pridelek. Ako jih nesete iz okraja in vam jih odvzamejo, vam jih morajo plačati po najvišji ceni. V Vašem okraju vam jih ne sme nihče odvzeti. Ako vam jih odvzame, ga tožite pri

sohnji. Fižol je pod zaporo in ga smete prodajati le žitnoprometnemu komisijonarju.

Zavoljo podpore. Iz Mislinje smo dobili sledeče vprašanje: Ali imajo moja mati pravico do podpore? Jaz sem sin srednjega kmeta. Pred vojno sem vedno doma skrbel za očeta in mater. Mati so zelo bolehní in sedaj si ne morejo pomagati. Za mojo nadomestitev bi morali imeti dva druga delavca. Za to sedaj zelo revno živijo. Rojen sem leta 1892 in sem odrinil v vojaško službo meseca oktobra leta 1915. Kakor mi je znano, so mati prosili za podporo. Na okrajnem glavarstvu pa so jim prošnjo zavrnili. — Odgovor: Ker služite kot aktivni vojak, po postavi Vaša mati nima pravice do podpore. Sicer pa bi Vam šla podpora, ker ste skrbeli za svoje starše. Ko bo Vaša aktivna vojaška služba pri kraju, takoj napravite novo prošnjo. — Vojak iz Graclea nas vpraša: Ali imajo take žene pravico do podpore, ki nimajo svojih otrok. Posestvo pa meri n. pr. 10 do 15 orolov. Mož je pri vojakih eno leto in tri mesece. Žena mora drago plačevati hlapca, deklo in vsakega delavca. Podpore pa ne dobi nič. — Odgovor: Vaši ženi gre na vsak način podpora. Naj se še enkrat zgleda pri občni in naj napravi novo prošnjo. Kot prilogo naj pridene opis svojih sedanjih težavnih gospodarskih razmer. Župan naj ta opis primerno potrdi. Prošnjica naj navede, koliko jo stanejo delavci, ki nadomestujejo vpoklicanega gospodarja. — Iz Ljutomerja nas vprašajo: Smo trije bratje: starejši služi že 12. leto pri orožnikih. Mlajši brat je služil aktivno in od meseca novembra leta 1914 ni od ujeja nobenega sledu več. Jaz sem bil vpoklican kot rezervist ob prvi mobilizaciji in sem od tega časa vedno pod orožjem. Tako so ostali starši, ki so stari: oče 66 in mati 67 let, brez vsake pomoči doma. Posestvo obsega 24 orolov in ga starši ne morejo sami obdelovati, a delavcev ni dobiti. Že parkrat so prosili za podporo, a bili so odklonjeni z opazko, da je posestvo dovolj veliko, da lahko žive brez podpore. — Odgovor: Postopajte tako, kakor svetujemo v odgovoru na vprašanje iz Graclea.

Zavoljo petroleja. Iz ljutomerskega okraja smo dobili sledeče vprašanje: Okrajno glavarstvo je poslalo občinskemu predstojniku karte za petrolej za vse občane. A župan ne da nikomur kart, ampak jih pošlje v sosednji trgovino, kjer se petrolej deli. In tam že vsaki peti občan ne dobi petroleja. Ali ni župan dolžan, dati nam kart, da si potem lahko gre vsak po petrolej? V trgovini pravijo: Je že nekdo petrolej odnesel! Tudi pri sladkorju in moki je približno tako. — Odgovor: Župan mora vsaki hiši izročiti primerno število petrolejnih kart in jih ne sme dati trgovcu, da bi jih on delil. Trgovci imajo dolžnost, dati na vsako karto petrolej, ker se izda samo toliko kart, kolikor je došlo petroleja. Ako se res vršijo kake nerednosti, se pritožite na okrajno glavarstvo, in če tam nič ne izda, pa naravnost na cesarskega namestnika grofa Claryja v Graclec.

Zavoljo skupnega pašnika. Vprašajo nas: V Drešnji vasi imamo skupen pašnik. Pasla se je živina, že 50 let in zdaj so nekateri posestniki ta pašnik v najem dali, ker ni občinski, ampak posestvo pripada komuni. Svetujte mi, kako naj postopam, da se to ne bode v najem dalo in se še zanaprej na tem pašniku živina pase. — Odgovor: Obrnite se na c. kr. urad za agrarne operacije, Maribor, Edmund Schmidgasse, kjer boste dobili vsa potrebna razjasnila in pomoč.

Razne novice.

Rus vjel Rusa. Ruski vjetnik Jefim Simplicer, sedaj pri nekem kmetu v graški okolici, se je te dni vračal iz gozda proti domu. Na cesti sreča moža, ki se mu je zdel sumljiv in ga ustavi. Ni se varal, ustavil je rojaka, Rusa begunca. Tiral ga je k orožnikom, kjer se je dognalo, da je prijeti osumljenec ruski vojni vjetnik, ki je pobegnil iz taborišča za vjetnike.

Dober pripomoček. Nekega dne je obiskal župnik imovito hišo in pri odhodu posegel v srebrni škropilnik pri vratih, a videl, da je čisto suh in da ta sicer pobožna družina ne čista dovolj blagoslovljene vode. Zaraditega hoče posvariti, toda tako, da ne bi nikogar žalilo in vendar pomagalo. Skrivaj dene svetel denar v posodico. Ko čez nekaj tednov zopet obišče to družino, se prepriča, da njegov denar še mirno počiva v prazni posodici. Ko to pot odhaja, se hoče prav slovesno pokrižati z blagoslovljeno vodo, a ker je ne najde, reče: „Glejte, pri vas imate deklo, ki ni tatca, pa tudi ne svetnica; ta vam ne krade, kajti že pred tedni sem položil tale denar tu sem in še zdaj je notri, a tudi blagoslovljene vode ne rabi, ker sicer bi morala že davno ta denar najti.“ To je bilo dovolj jasno in zdaj se prične izgovarjanje in opravičevanje skoro kakor v raču po prvem grehu: gospod očita gospej, gospa krega deklo, deklo zvrca na hčerko. Pomagalo pa je, in gospod župnik ni nikdar več našel srebrne posodice prazne, še druge družine so si poskrbele blagoslovljene vode, da bi jih župnik ne pripravil v enako sramoto in zadrego.

Temeljiti odgovor. Župan v Gmündu je držal na bavarskega kralja Ludovika I. počasen, a zelo patriotičen in točen govor. Kralj je postajal nestrpen, župan pa je začel govoriti o živinoreji. Odvetnik Warmuth je menil, da napravi vladarju veliko uslugo, če seže županu v besedo. Sledil govora je

kar naenkrat vprašal, po čim so osli v mestu. Župan je zapazil, kam to meri, ter je v veliko začudenje kraljevo odvrnil: „Če so tako veliki, kakor ti — prav gotovo 25 forintov.“

Dober nauk. Konjar kitajskega cesarja je nekoč tako slabo ravnal s cesarjevim konjem, da je živinče poginilo. Vsled tega se je cesar silno raztogotil in bi bil nemarnega konjarja zabodel, da ni tega preprečil neki mandarin (višji uradnik). „Velicanstvo! Ta človek niti ne sluti, kako zelo se je pregrešil“, je dejal. — „Dobro. Pa mu vsaj ti razloži to“, se je potolažil cesar. — In mandarin je začel: „Poslušaj, grdoča, koliko prestopkov si zagrešil! Prvi si kriv, da je poginil cesarjev najljubši konj. Drugič bi bil kmalu zakrivil, da bi te bil vladar v svoji jezi zabodel in končno si še vzrok, da bi se bil cesar ponižal pred vsem ljudstvom s tem, ker bi bil umoril človeka zavoljo konja.“ — Cesar je razumel nauk. „Reči mu, naj odide! To pot ga pomilostim“, je dejal cesar mandarinu in je osramočen odšel.

Dopisi.

Maribor. Mestni magistrat naznanja, da se naj osebe, ki so bile pri zadnji oddaji družinskih kartic pridružene kakemu drugemu okolišu kakor sicer, takoj javijo, da se popravi pomena.

Sv. Jakob v Slov. gor. Po petletni mučni bolezní je dne 9. aprila zapustil ta svet 72letni Janez Lorenčič na Kušerniku. Bil je pobožen, bogaboječ mož; rad je zahajal v cerkev in tudi otroke je večkrat opozarjal, naj gredo ob delavnih dneh k sveti maši. Na svidenje nad zvezdami!

St. Ilj v Slov. gor. Nedeljska prireditelj v Slov. Domu se je dobro obnesla. Igra so domača dekleta dobro pogodila. Nastopila sta dva pevka zbor: domači mešani in jarenski moški. S posebnim veseljem pa smo sprejeli poudčni in vspešni govor prof. g. prof. dr. Hohnjea iz Maribora. Nato se je vršil občni zbor Bralnega društva. Iz poročil smo posneli, da društvo tudi v vojnem času prav pridno deluje in tako daje lep zgled drugim društvom na Slov. Štajerju. Izvolil se je stari odbor. — Dne 13. aprila je na Stari gori pogorela viničarija cerkvenega ključarja g. Baumana. Zažgal je viničarjev otrok. Škoda znaša okrog 20.000 K.

Spielfeld. Dne 8. maja je tukaj sv. birma, dne 9. maja pa v sosednji Gomilici.

Sv. Peter pri Radgoni. V Staveščinah je dne 27. marca mirno v Gospodu zaspal občesposlovan mlad kmet Jakob Čirič. Rajni je bil dober gospodar. Bolehal je že več let. Bil je dolgo let zvest naročnik „Slov. Gospodarja.“ Zapustil je mlado ženo in 3 nedorastlihi otrok. Ima tudi še tri brate, od katerih je eden duhovnik v Ptuj, drugi je v vojaški službi, tretji pa je že od začetka vojske vjetnik v daljni Sibiriji. Rajni se priporoča vsem znancem in prijateljem v molitev. N. p. v m.!

Velika Nedelja. V cvetoči mladosti 18 let je umrl mladenič član Marijine družbe, Jožef Bezjak iz Trgovišča. Blagi mladenič je bil v svoji dolgotrajni bolezní zmirom Bogu udan. Bil je večkrat spoveden s sv. zakramenti. Ob smrtni uri je še klical očeta, ki se mora boriti proti izdajalskemu Lahu. Pogreb se je vršil dne 28. marca. N. p. v m.!

Sv. Marko niže Ptuj. Iz Rusije pošiljajo pozdrave naši rojaki iz Nove vasi: Jakob Herga, Jožef Kolarič in Miha Horvat. Vsi trije delajo globoko pod zemljo v rudnikih.

Ptuj. V našem mestu je zmanjkalo premoga. Mestna plinarja, mestna parna perilnica in mestna parna pekarija in več zasebnih obratov bo te dni ustavilo obrat.

Vuzenica. Vabimo vse častilce Marijine, domačine in sosedje, k Devici Mariji na Kamen, kjer bo v nedeljo, dne 22. aprila 1917, velik cerkveni shod in vojni pobožnost. Pride procesija iz Mute in domača procesija, ki se združijo okoli 10. uri dopolne v spodnjem trgu pri kapeli sv. Florijana.

Zreče. Letos teče petindvajseto leto, odkar je naš kraj zapustil bivši posestnik tukajšnji, g. Karel Teppei, sedaj podžupan v Celju. V pogledu na dobo od četrte stoletja in z ozirom na prijetne spomine iz nekdajne domačije pripisal je 100 K z željo, da župnik in župan znesek razdelita med ubožce. Visto svrhu je darovalčev ovokrajni naslednik, g. Josip Presker, priložil tudi 100 K in te dni zopet 100 K za „pisanko“ siromakom. Obema „jubilantom“ vsa hvala in zahvala!

Sladkagora pri Šmarju. Tukaj smo na Veliki četrtek pokopali spoštovanega gospodarja Matevža Majcen. Vsi smo ga radi poslušali, ko nam je imel veliko zanimivega povedati iz starih časov. Veliko si je prizadeval in trudil, da si je svoje posestvo prav lepo spravil v red. Njegova prijateljstva sta mu bila „Slov. Gospodar“ in „Straža.“ Blag mu spomin!

Rajhenburg. Naša fara je zdaj postala tiha in otožna. Zaradi svoje razsežnosti ima 12 podružnic. Zvonove so obdržale le 4 podružnice in sicer: Sv. Ahac 1. Sv. Anton 1. Sv. Peter (stara fara cerkev) 2. Sv. Mohor 1. Naš največji zvon še zdaj leži pri Lebringu. Sicer pa se je drugod ravno tako zgodilo. Vsi prosimo, da bi Bog že enkrat navdihnil voditelje višje politike z mislijo na mir.

Rajhenburg. Ne le v vojski, tudi doma ima smrt obilo žetev. Veliki napor, žalost, skrb za vsakdanji kruh, negotovost, kaj bo, očitno povzroča odpornost silo ljudske moči. V trgu je smrt pobirala po

vrsti: Jožef Lenard, priljubljen in spreten ključavničarski umetnik, je umrl nagloma. Kot zadnji spomin svoje dela je zapustil bitje stare ure na dva mala zvončka, ki sta prišla v stolp prejšnjih lepih zvonov sv. Petra. Alojzija Fišer, doma iz Velenja, je tudi morala zapustiti Rajhenburg. Bila je skrbna gospodinja in zvesta katoličanka ter velika dobrotnica ubogih. Dasi je bil dan njenega pogreba skrajno blaten in deževen, se je velika množica odraslih in šolskih otrok udeležila njenega pogreba. Blag ji spomin! Franc Zakšek, gospodar na Šutni, miren in resen gospodar, ki je vedno rad pomagal drugim, je tudi prominul. Ko je bilo treba za stavbo nove cerkve voziti in delati, je on storil, kolikor je mogel. Za svoja dobra dela uživa zdaj večni mir. Viktorija Zagorjan, njena starost ni mogla bolezní premagati, je zaspala v Gospodu, kateremu je služila z vnetim srcem. Cerkev je vedno ljubila ter ob raznih prilikah pokazala svojo nesebično požrtvovalnost. Lurška Marija ji je gotovo bila vojnička v kraj sreče in radosti. Naj v miru počivajo!

Listnica uredništva.

Jožef Mervič, K. k. Bahnhof-Kommando Chodorow, vojna pošta št. 117/II: Morate se pritožiti na višje poveljstvo — T. m. a. H. H. H. K. k. Lir 26. 3. vojna pošta št. 335: Ni nobene take bolezní, da bi bil okraj zaprt. — Vojna pošta št. 893 M. N.: Radi pomanjkanja prostora pesmi ne moremo sprejemati. — St. Vid pri Grobelnem: Vsako okrajno glavarstvo si je razdelitev sladkorja po svoje uredilo. Naj občina vpraša na glavarstvo, koliko sladkorja pride v Vašem okraju na eno karto. — Videm ob Savi: Ker se niste podpisali, Vašega dopisa ne moremo prebrati. — Semihovac v Bosni: Seveda ga tudi Vam podpora. Le zglasite se pri Vašem občinskem poglavarstvu. — Žusem in Vransko: Edina pomoč zoper take nepravilnosti je, da se pritožite na okrajno glavarstvo in cesarsko namestništvo. — Žene v Središču: Naslov cesarskega namestnika je: Manfred grof Clary, Grades. — G. M. Vodošek: Hvala, toda cenzura bi nam črtala!

Interijane številke.

Graclec, dne 10. aprila 1917. 84 11 53 12
Linc, dne 14. aprila 1917. 83 79 40 73 24

Mala naznanila.

Teška breja krava, zna tudi dobro voziti, je na prodaj. Naslov prodajalca pove: Hrašovec Jož, Meljski breg 24, Maribor. 318

Hiša, 40 metrov dolga, 16 metrov široka, s stiri sobami, kuhinja, perilnica v dnjak in še velika dvorana; z 2020 kvadratnih metrov zemljišča, tik železniške postaje v Petrovčah je na prodaj. Več se poizve pri županu v Petrovčah 319

Lepa krava, ki zna voziti, se proda. Več pose upravnistvo Slov. Gosp. Drvarja (Akkordant) in 1 voljra prejme viničarska šola v Burgwaldu pri Mariboru. Plačilo po dogovoru. 322

Išče se deklica za pašo, od 7. let naprej. Vzame se tudi za svojo. Naslov v upravnistvu pod št. 333

Organist in cerkveni dobi začasno službo pri romarski cerkvi v B. na Oraigori pri Ptuj. Prav dobri dohodki, lepo stanovanje. Ogleda na župni urad! 328

Vinogradnim posestnikom se naznanja da ima podpisani čez 20.000 komadov ameriških divjakov po nizki ceni na prodaj. Po vojni bo ameriški trdni material zopet dražji, ker malokdo hoče zdaj razporediti. Cepiljenke so vse razprodane. Divjaki so lepo vkoreninjeni. Cene nizke, po dogovoru. Divjaki so posebna za suho cepiljenje. Matevž Straš-k, sadjartrtorjec, Sv. Ema, Nezbiše, pošta Pristava, Slov. Štaj. 331

MLADENKA
(od 18 do 30 let) iz poštene sl - venske kmetijske ali želarske hiše, ki se razume na gospodinjstvo v hiši in zunaj, pridna in snažna, se vzame od starih zakonskih za svojo na lepo posestvo brez dolga in brez otrok. Želi se spričevala župnega urada. Pisma do 22. aprila na upravnistvo Slov. Gospodarja pod „Prdeca mladenka št. 329“.

V mestu Maribor se proda **NOVA VILA** s 3. samostojnimi stanovanji, (tudi za samostojne, stanovalce) z velikim vrtom. Cena (cenila) 26.000 K. Več pove Simon Volk, Maribor, Duhačeva ulica 5. vrata 6. 330

Vabilo

Kmečke hranilnica in posejilnica pri Sv. Boženku v Slov. gor.,

reg. zad. z nem. zavezo,

vabi na redni občni zbor.

ki se vrši v nedeljo, dne 13. maja 1917 ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne g. Fr. Horvat s sledečim dnevni redom:

1. Čitanje zapisnika v zadnjem občnem zboru. 2. Revizijsko poročilo. 3. Poročilo načelstva. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Odobrenje računa za l. 1916. 6. Volitev načelstva. 7. Slučajnosti.

Ako bi ta le občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje v istih prostorih drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno. 326

Kostanjev les in smrekovo skorjo

kupi vsako množino po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,
Maribor, Cvetlična ulica šte. 8. 334

MALA NAZANILA.

Kas beseba stane 5 vinarjev, petivrtst 18 vin. Mrtvaška oznanila iz zahvale vsake petivrtst 24 v, lajave in Pealano 36 vinarjev. Za večkratne objave snateno popust. Inerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje ineraterov terek opeldne.

Viničarja

in delavce za vinogradna dela sprejme Jakob Vračko, Maribor, Melje 10. 232

Mala Lencica

od Svetega Boga. Primerna knjižica za prvoobhajanje. Stane 50 v in se dobi v tiskarni sv. Cirila.

Hiša na Teznu pri Mariboru, novoizidana s štirinajstimi stanovanji, velika klet, studenec in lep vrt. Cena 9000 K. Jožef Nekrop, Maribor, Mozartova ulica 59. 248

Prodaj svoje pristavo v Rošpahu pri Mariboru. Sadonosnik in travnik na pobočju hriba. Zraste 3 do 4 vagone živinske krme. Na posestvu se tudi primerna gospodarska poslopja. Posedstvo je kakor nalaga za dobičkanosno mlekarstvo in je v neposredni bližini Maribora. Več se poizve pri posestniku Francu Smedej, Anberg, občina Rošpah pri Mariboru, župnija Kamnica. 289

Redka prilika!

Radi preselitve: 250 komadov lepih razglednic, namesto K 20—, sedaj samo K 10—, franco pošilja, dokler kaj zaloge: H. Sapira, eksportna hiša Galanta št. 110, Ogrska. 191

Viničarja.

in delavce za vinogradno delo. Redi si lahko tudi svoje krave. Če pa je priden za dele, si lahko tudi dve žirindeti redi. Pogodba po dogovoru. Josip Ček v Studenčih pri Mariboru št. 7. V kratkem pridem na Kodelanjski št. 25 kjer posestvo leži. 288

Kupim

KISLO ZELJE

vsako množino po najvišji ceni. Ako ima kdo kaj za oddati, prosim poročila, pridem tudi sam na dom prevzet. Se priporočam spoštovanjem Jos. Seres, trgovec Maribor, Tegethof-ova ulica. 288

Na prodaj ima lepega deteljnega semena: Jos. Kolečnik, Remnik, p. Marenberg. 289

STANOVANJE

v Mariboru soba in kuhinja, se takoj vzame v najem za 5 osebe in sicer v kaki mirni hiši. Ponudbo pod "Stalna stranka na upravnistvo Slov. Gosp." 270

V okolici Slov. Gradca

iščem male posestvo v izmeri 2 do 10 aralov ali malo večje. Ne predaleč od ceste in ne preveč oddaljeno od mesta. Teodor Zdravsky, Tegethof-ova ul. 57. Maribor. 277

Učence za si karake iz plesarske obrt se takoj sprejme pri Jakobu Wengust, slikar in plesar Špitalska ulica št. 10 v Celju. 308

„Solzna Avstrija“

Dve novi pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvenovi!“ in 2. „Romarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 25 vin., terej obo 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnimi pesmimi je še tudi za eno krono in 40 vin. na razpolago. Kder je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštah znamkah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matiju Belec pri Sv. Beljanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Kupim

Pri slabostih vedel staneš in to žabah v šolodas jo kajak ožestka (destiliran) iz starega vina še več stotletij znan kot najboljšo zdravilo za dolga življenja in sjačanja. Pošilja se steklenice, ki vsebujejo 4 pollitre 12 let staroga kajak franko za 40 kron. Slemege kajak, šudredobro uspešno sredstvo za vrganje pri trganju v členkih 4 pollitrske steklenice 30 K. Prodaje se tudi vino od 56 liter naprej. Beli vialing in rdeči burgundski liker po 3 K 60 v. Benčički Herl, veleposrednik, grad Gole pri Kodelanjski, Štajersko. 1 Mienr.

Vojaške ure napetnice

naklajate ali iz jeta K 19—, 14— in 10 K, s radnim svitlobno ploščo K 13— 18— 20—, s la helojem K 24— 30—, s radnim svitlobno ploščo K 28— 32—, 36—, s preciznim helojem K 50—, srebrna ura s nategljivo napetnico K 28—, 30—, zlata ura s nategljivo napetnico K 30—, 32—, 36—, 38—, 40—, 42—, 44—, 46—, 48—, 50—, 52—, 54—, 56—, 58—, 60—, 62—, 64—, 66—, 68—, 70—, 72—, 74—, 76—, 78—, 80—, 82—, 84—, 86—, 88—, 90—, 92—, 94—, 96—, 98—, 100—, 102—, 104—, 106—, 108—, 110—, 112—, 114—, 116—, 118—, 120—, 122—, 124—, 126—, 128—, 130—, 132—, 134—, 136—, 138—, 140—, 142—, 144—, 146—, 148—, 150—, 152—, 154—, 156—, 158—, 160—, 162—, 164—, 166—, 168—, 170—, 172—, 174—, 176—, 178—, 180—, 182—, 184—, 186—, 188—, 190—, 192—, 194—, 196—, 198—, 200—, 202—, 204—, 206—, 208—, 210—, 212—, 214—, 216—, 218—, 220—, 222—, 224—, 226—, 228—, 230—, 232—, 234—, 236—, 238—, 240—, 242—, 244—, 246—, 248—, 250—, 252—, 254—, 256—, 258—, 260—, 262—, 264—, 266—, 268—, 270—, 272—, 274—, 276—, 278—, 280—, 282—, 284—, 286—, 288—, 290—, 292—, 294—, 296—, 298—, 300—, 302—, 304—, 306—, 308—, 310—, 312—, 314—, 316—, 318—, 320—, 322—, 324—, 326—, 328—, 330—, 332—, 334—, 336—, 338—, 340—, 342—, 344—, 346—, 348—, 350—, 352—, 354—, 356—, 358—, 360—, 362—, 364—, 366—, 368—, 370—, 372—, 374—, 376—, 378—, 380—, 382—, 384—, 386—, 388—, 390—, 392—, 394—, 396—, 398—, 400—, 402—, 404—, 406—, 408—, 410—, 412—, 414—, 416—, 418—, 420—, 422—, 424—, 426—, 428—, 430—, 432—, 434—, 436—, 438—, 440—, 442—, 444—, 446—, 448—, 450—, 452—, 454—, 456—, 458—, 460—, 462—, 464—, 466—, 468—, 470—, 472—, 474—, 476—, 478—, 480—, 482—, 484—, 486—, 488—, 490—, 492—, 494—, 496—, 498—, 500—, 502—, 504—, 506—, 508—, 510—, 512—, 514—, 516—, 518—, 520—, 522—, 524—, 526—, 528—, 530—, 532—, 534—, 536—, 538—, 540—, 542—, 544—, 546—, 548—, 550—, 552—, 554—, 556—, 558—, 560—, 562—, 564—, 566—, 568—, 570—, 572—, 574—, 576—, 578—, 580—, 582—, 584—, 586—, 588—, 590—, 592—, 594—, 596—, 598—, 600—, 602—, 604—, 606—, 608—, 610—, 612—, 614—, 616—, 618—, 620—, 622—, 624—, 626—, 628—, 630—, 632—, 634—, 636—, 638—, 640—, 642—, 644—, 646—, 648—, 650—, 652—, 654—, 656—, 658—, 660—, 662—, 664—, 666—, 668—, 670—, 672—, 674—, 676—, 678—, 680—, 682—, 684—, 686—, 688—, 690—, 692—, 694—, 696—, 698—, 700—, 702—, 704—, 706—, 708—, 710—, 712—, 714—, 716—, 718—, 720—, 722—, 724—, 726—, 728—, 730—, 732—, 734—, 736—, 738—, 740—, 742—, 744—, 746—, 748—, 750—, 752—, 754—, 756—, 758—, 760—, 762—, 764—, 766—, 768—, 770—, 772—, 774—, 776—, 778—, 780—, 782—, 784—, 786—, 788—, 790—, 792—, 794—, 796—, 798—, 800—, 802—, 804—, 806—, 808—, 810—, 812—, 814—, 816—, 818—, 820—, 822—, 824—, 826—, 828—, 830—, 832—, 834—, 836—, 838—, 840—, 842—, 844—, 846—, 848—, 850—, 852—, 854—, 856—, 858—, 860—, 862—, 864—, 866—, 868—, 870—, 872—, 874—, 876—, 878—, 880—, 882—, 884—, 886—, 888—, 890—, 892—, 894—, 896—, 898—, 900—, 902—, 904—, 906—, 908—, 910—, 912—, 914—, 916—, 918—, 920—, 922—, 924—, 926—, 928—, 930—, 932—, 934—, 936—, 938—, 940—, 942—, 944—, 946—, 948—, 950—, 952—, 954—, 956—, 958—, 960—, 962—, 964—, 966—, 968—, 970—, 972—, 974—, 976—, 978—, 980—, 982—, 984—, 986—, 988—, 990—, 992—, 994—, 996—, 998—, 1000—, 1002—, 1004—, 1006—, 1008—, 1010—, 1012—, 1014—, 1016—, 1018—, 1020—, 1022—, 1024—, 1026—, 1028—, 1030—, 1032—, 1034—, 1036—, 1038—, 1040—, 1042—, 1044—, 1046—, 1048—, 1050—, 1052—, 1054—, 1056—, 1058—, 1060—, 1062—, 1064—, 1066—, 1068—, 1070—, 1072—, 1074—, 1076—, 1078—, 1080—, 1082—, 1084—, 1086—, 1088—, 1090—, 1092—, 1094—, 1096—, 1098—, 1100—, 1102—, 1104—, 1106—, 1108—, 1110—, 1112—, 1114—, 1116—, 1118—, 1120—, 1122—, 1124—, 1126—, 1128—, 1130—, 1132—, 1134—, 1136—, 1138—, 1140—, 1142—, 1144—, 1146—, 1148—, 1150—, 1152—, 1154—, 1156—, 1158—, 1160—, 1162—, 1164—, 1166—, 1168—, 1170—, 1172—, 1174—, 1176—, 1178—, 1180—, 1182—, 1184—, 1186—, 1188—, 1190—, 1192—, 1194—, 1196—, 1198—, 1200—, 1202—, 1204—, 1206—, 1208—, 1210—, 1212—, 1214—, 1216—, 1218—, 1220—, 1222—, 1224—, 1226—, 1228—, 1230—, 1232—, 1234—, 1236—, 1238—, 1240—, 1242—, 1244—, 1246—, 1248—, 1250—, 1252—, 1254—, 1256—, 1258—, 1260—, 1262—, 1264—, 1266—, 1268—, 1270—, 1272—, 1274—, 1276—, 1278—, 1280—, 1282—, 1284—, 1286—, 1288—, 1290—, 1292—, 1294—, 1296—, 1298—, 1300—, 1302—, 1304—, 1306—, 1308—, 1310—, 1312—, 1314—, 1316—, 1318—, 1320—, 1322—, 1324—, 1326—, 1328—, 1330—, 1332—, 1334—, 1336—, 1338—, 1340—, 1342—, 1344—, 1346—, 1348—, 1350—, 1352—, 1354—, 1356—, 1358—, 1360—, 1362—, 1364—, 1366—, 1368—, 1370—, 1372—, 1374—, 1376—, 1378—, 1380—, 1382—, 1384—, 1386—, 1388—, 1390—, 1392—, 1394—, 1396—, 1398—, 1400—, 1402—, 1404—, 1406—, 1408—, 1410—, 1412—, 1414—, 1416—, 1418—, 1420—, 1422—, 1424—, 1426—, 1428—, 1430—, 1432—, 1434—, 1436—, 1438—, 1440—, 1442—, 1444—, 1446—, 1448—, 1450—, 1452—, 1454—, 1456—, 1458—, 1460—, 1462—, 1464—, 1466—, 1468—, 1470—, 1472—, 1474—, 1476—, 1478—, 1480—, 1482—, 1484—, 1486—, 1488—, 1490—, 1492—, 1494—, 1496—, 1498—, 1500—, 1502—, 1504—, 1506—, 1508—, 1510—, 1512—, 1514—, 1516—, 1518—, 1520—, 1522—, 1524—, 1526—, 1528—, 1530—, 1532—, 1534—, 1536—, 1538—, 1540—, 1542—, 1544—, 1546—, 1548—, 1550—, 1552—, 1554—, 1556—, 1558—, 1560—, 1562—, 1564—, 1566—, 1568—, 1570—, 1572—, 1574—, 1576—, 1578—, 1580—, 1582—, 1584—, 1586—, 1588—, 1590—, 1592—, 1594—, 1596—, 1598—, 1600—, 1602—, 1604—, 1606—, 1608—, 1610—, 1612—, 1614—, 1616—, 1618—, 1620—, 1622—, 1624—, 1626—, 1628—, 1630—, 1632—, 1634—, 1636—, 1638—, 1640—, 1642—, 1644—, 1646—, 1648—, 1650—, 1652—, 1654—, 1656—, 1658—, 1660—, 1662—, 1664—, 1666—, 1668—, 1670—, 1672—, 1674—, 1676—, 1678—, 1680—, 1682—, 1684—, 1686—, 1688—, 1690—, 1692—, 1694—, 1696—, 1698—, 1700—, 1702—, 1704—, 1706—, 1708—, 1710—, 1712—, 1714—, 1716—, 1718—, 1720—, 1722—, 1724—, 1726—, 1728—, 1730—, 1732—, 1734—, 1736—, 1738—, 1740—, 1742—, 1744—, 1746—, 1748—, 1750—, 1752—, 1754—, 1756—, 1758—, 1760—, 1762—, 1764—, 1766—, 1768—, 1770—, 1772—, 1774—, 1776—, 1778—, 1780—, 1782—, 1784—, 1786—, 1788—, 1790—, 1792—, 1794—, 1796—, 1798—, 1800—, 1802—, 1804—, 1806—, 1808—, 1810—, 1812—, 1814—, 1816—, 1818—, 1820—, 1822—, 1824—, 1826—, 1828—, 1830—, 1832—, 1834—, 1836—, 1838—, 1840—, 1842—, 1844—, 1846—, 1848—, 1850—, 1852—, 1854—, 1856—, 1858—, 1860—, 1862—, 1864—, 1866—, 1868—, 1870—, 1872—, 1874—, 1876—, 1878—, 1880—, 1882—, 1884—, 1886—, 1888—, 1890—, 1892—, 1894—, 1896—, 1898—, 1900—, 1902—, 1904—, 1906—, 1908—, 1910—, 1912—, 1914—, 1916—, 1918—, 1920—, 1922—, 1924—, 1926—, 1928—, 1930—, 1932—, 1934—, 1936—, 1938—, 1940—, 1942—, 1944—, 1946—, 1948—, 1950—, 1952—, 1954—, 1956—, 1958—, 1960—, 1962—, 1964—, 1966—, 1968—, 1970—, 1972—, 1974—, 1976—, 1978—, 1980—, 1982—, 1984—, 1986—, 1988—, 1990—, 1992—, 1994—, 1996—, 1998—, 2000—, 2002—, 2004—, 2006—, 2008—, 2010—, 2012—, 2014—, 2016—, 2018—, 2020—, 2022—, 2024—, 2026—, 2028—, 2030—, 2032—, 2034—, 2036—, 2038—, 2040—, 2042—, 2044—, 2046—, 2048—, 2050—, 2052—, 2054—, 2056—, 2058—, 2060—, 2062—, 2064—, 2066—, 2068—, 2070—, 2072—, 2074—, 2076—, 2078—, 2080—, 2082—, 2084—, 2086—, 2088—, 2090—, 2092—, 2094—, 2096—, 2098—, 2100—, 2102—, 2104—, 2106—, 2108—, 2110—, 2112—, 2114—, 2116—, 2118—, 2120—, 2122—, 2124—, 2126—, 2128—, 2130—, 2132—, 2134—, 2136—, 2138—, 2140—, 2142—, 2144—, 2146—, 2148—, 2150—, 2152—, 2154—, 2156—, 2158—, 2160—, 2162—, 2164—, 2166—, 2168—, 2170—, 2172—, 2174—, 2176—, 2178—, 2180—, 2182—, 2184—, 2186—, 2188—, 2190—, 2192—, 2194—, 2196—, 2198—, 2200—, 2202—, 2204—, 2206—, 2208—, 2210—, 2212—, 2214—, 2216—, 2218—, 2220—, 2222—, 2224—, 2226—, 2228—, 2230—, 2232—, 2234—, 2236—, 2238—, 2240—, 2242—, 2244—, 2246—, 2248—, 2250—, 2252—, 2254—, 2256—, 2258—, 2260—, 2262—, 2264—, 2266—, 2268—, 2270—, 2272—, 2274—, 2276—, 2278—, 2280—, 2282—, 2284—, 2286—, 2288—, 2290—, 2292—, 2294—, 2296—, 2298—, 2300—, 2302—, 2304—, 2306—, 2308—, 2310—, 2312—, 2314—, 2316—, 2318—, 2320—, 2322—, 2324—, 2326—, 2328—, 2330—, 2332—, 2334—, 2336—, 2338—, 2340—, 2342—, 2344—, 2346—, 2348—, 2350—, 2352—, 2354—, 2356—, 2358—, 2360—, 2362—, 2364—, 2366—, 2368—, 2370—, 2372—, 2374—, 2376—, 2378—, 2380—, 2382—, 2384—, 2386—, 2388—, 2390—, 2392—, 2394—, 2396—, 2398—, 2400—, 2402—, 2404—, 2406—, 2408—, 2410—, 2412—, 2414—, 2416—, 2418—, 2420—, 2422—, 2424—, 2426—, 2428—, 2430—, 2432—, 2434—, 2436—, 2438—, 2440—, 2442—, 2444—, 2446—, 2448—, 2450—, 2452—, 2454—, 2456—, 2458—, 2460—, 2462—, 2464—, 2466—, 2468—, 2470—, 2472—, 2474—, 2476—, 2478—, 2480—, 2482—, 2484—, 2486—, 2488—, 2490—, 2492—, 2494—, 2496—, 2498—, 2500—, 2502—, 2504—, 2506—, 2508—, 2510—, 2512—, 2514—, 2516—, 2518—, 2520—, 2522—, 2524—, 2526—, 2528—, 2530—, 2532—, 2534—, 2536—, 2538—, 2540—, 2542—, 2544—, 2546—, 2548—, 2550—, 2552—, 2554—, 2556—, 2558—, 2560—, 2562—, 2564—, 2566—, 2568—, 2570—, 2572—, 2574—, 2576—, 2578—, 2580—, 2582—, 2584—, 2586—, 2588—, 2590—, 2592—, 2594—, 2596—, 2598—, 2600—, 2602—, 2604—, 2606—, 2608—, 2610—, 2612—, 2614—, 2616—, 2618—, 2620—, 2622—, 2624—, 2626—, 2628—, 2630—, 2632—, 2634—, 2636—, 2638—, 2640—, 2642—, 2644—, 2646—, 2648—, 2650—, 2652—, 2654—, 2656—, 2658—, 2660—, 2662—, 2664—, 2666—, 2668—, 2670—, 2672—, 2674—, 2676—, 2678—, 2680—, 2682—, 2684—, 2686—, 2688—, 2690—, 2692—, 2694—, 2696—, 2698—, 2700—, 2702—, 2704—, 2706—, 2708—, 2710—, 2712—, 2714—, 2716—, 2718—, 2720—, 2722—, 2724—, 2726—, 2728—, 2730—, 2732—, 2734—, 2736—, 2738—, 2740—, 2742—, 2744—, 2746—, 2748—, 2750—, 2752—, 2754—, 2756—, 2758—, 2760—, 2762—, 2764—, 2766—, 2768—, 2770—, 2772—, 2774—, 2776—, 2778—, 2780—, 2782—, 2784—, 2786—, 2788—, 2790—, 2792—, 2794—, 2796—, 2798—, 2800—, 2802—, 2804—, 2806—, 2808—, 2810—, 2812—, 2814—, 2816—, 2818—, 2820—, 2822—, 2824—, 2826—, 2828—, 2830—, 2832—, 2834—, 2836—, 2838—, 2840—, 2842—, 2844—, 2846—, 2848—, 2850—, 2852—, 2854—, 2856—, 2858—, 2860—, 2862—, 2864—, 2866—, 2868—, 2870—, 2872—, 2874—, 2876—, 2878—, 2880—, 2882—, 2884—, 2886—, 2888—, 2890—, 2892—, 2894—, 2896—, 2898—, 2900—, 2902—, 2904—, 2906—, 2908—, 2910—, 2912—, 2914—, 2916—, 2918—, 2920—, 2922—, 2924—, 2926—, 2928—, 2930—, 2932—, 2934—, 2936—, 2938—, 2940—, 2942—, 2944—, 2946—, 2948—, 2950—, 2952—, 2954—, 2956—, 2958—, 2960—, 2962—, 2964—, 2966—, 2968—, 2970—, 2972—, 2974—, 2976—, 2978—, 2980—, 2982—, 2984—, 2986—, 2988—, 2990—, 2992—, 2994—, 2996—, 2998—, 3000—, 3002—, 3004—, 3006—, 3008—, 3010—, 3012—, 3014—, 3

Semena

zanesljivo kaljiva kupujte samo pri trdki
Ivan Ravnikar - Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno, različno travno seme, vrtno in cvetlično po najnižjih dnevnih cenah.

Kislo zelje, belo repo,
kupuje trgovina Poš,
Maribor, Koroška cesta 20.

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, klan ali v deblih, vsake debelosti, kupi po najvišji ceni trdka:

J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije c. 13. 282

Tesarski mojster in podjetnik

Jožef Nekrop,

Maribor, Mozart-ova ulica št. 59,
se priporoča cenj. občinstvu na deželi in v mestu
za vsakovrstna dela.

Telefon št. 15/VIII., Maribor.

Čevlji

z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi
kožuhovino.

Št. 26-28 K 14.—
„ 29-34 K 17.—
„ 35-38 K 20.—
„ 39-41 K 23.—
„ 42-46 K 26.—

Pošiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena.
Poštovina in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 v

M. Schram, Maribor ob D.
GOSPOSKA ULICA.

Apno

prodaje Kmetijska Zadruga v Račah.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Vitanju

reg. zadruga z neomejeno zavezo,
ima

redni občni zbor

v četrtek dne 26. aprila t. l. ob 9ti uri dopoldne
v svojih uradnih prostorih s sledečim vsporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za leto 1916.
3. Volitev članov v načelstvo in nadzorstvo v smislu zadrugnih pravil.
4. Prosti predlogi.

Ako bi ob določeni uri ne bilo za sklepčnost zadostno število članov se vrši 1 uro pozneje drugi občni zbor na istem prostoru in z istim vsporedom, ki bo bode brezpogojno sklepal.

322

NAČELSTVO.

VABILA SE

redni občni zbor

Posojilnice na Frankolovem

registrov. zadruga z omejeno zavezo,

kteri se bo vršil v nedeljo, dne 29. aprila t. l. popoldne po večernicah v posojilničnih uradnih prostorih s sledečim vsporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za leto 1916.
3. Volitev članov v načelstvo in nadzorstvo.
4. Prosti predlogi.

Ako bi se ob določeni uri ne zbralo zadostno število članov, se vrši 1 uro pozneje drugi občni zbor na istem prostoru in z istim vsporedom, ki pa bode sklepal brez ozira na število udeležencev.

321

Načelstvo.

Vsako množino vreč

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

Kose!

Kdor hoče imeti KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na trdko:

J. Krašovic v Želcu,

katera ima edino zastopstvo svetovno nan h kos znamka »Poljedelstvo orodje« in jih je tu i več tisoč že razpečala.

Za dobro kakovost kos se jamče.

Cenik na zahtevo brezplačno. Najnižje cene.

Kose!

Kose!

Odjemalcem

morskega Caraghee-mahu

naznanjam, da ustrezam sedaj tudi večjima naročilom. Iz zavi ka si pripravimo 1 ltr nadomestka olja, ki je prav dobro uporaben za v-akovrstne solate, če tudi nima oljne masčobe.

Cena je K 1.30 za zavitek, po pošti K 1.50; kdor želi retomandirano pošiljati v, naj doda še 25 v.

Poštna naročila in denarne posiljave sprejma **Mat. Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. št. 6.**

Nadrobna prodaja za Ljubljano je pri **Mariji Špenko, Kopitarjeva ulica**, katera oddaja tudi že pripravljen nadomestek za takojšnjo uporabo. Slednji se po pošti ne pošilja.

327

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. Rdečega križa in turškim srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

192

Srečkovno zastopstvo 16, Ljubljana.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4%

Za nalaganje denarja po pošti se na razpola gospo-
lošnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila dale

članem na vknjižbo, na poroštvo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in druge zemljeknjižno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

15

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

se: vsake sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsake nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 %, od 1. in 16. v mescu po vložiti in do 16. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne poslošnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih, protnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača same koleke. 60